KUUROJEN LEHTI

Suomen Kuurojen Liitto r.y:n äänenkannattaja

Provnummer **TIDSKRIFT FÖR DÖVA**

Näköala Porrassalmelta — Utsikt från Porrassalmi

SYYSKUU
SEPTEMBER

N:o 9 - 1950

ME TARVITSEMME

ystäviä kuulevain maailmassa!

Kuurot ovat invaliideina varhaisesta lapsuudestaan saakka eläneet ainaisen hiljaisuuden ympäröiminä. He eivät saa nauttia kaikesta kauniista ja hyvästä, jota muille kuulon avulla on niin runsaasti tarjolla. Heidän jatkokoulutuksensa on vielä kokonaan järjestämättä. Kuitenkin monet kuuroista ovat ominpäin opiskellen saavuttaneet huomattavan yleissivistyksen ja ammattitaidon.

Ammatissaan ja työssään he ovat tunnollisia ja taitavia tekijöitä, jos saavat koettaa, mihin pystyvät. He tahtovat muiden kansalaisten rinnalla olla rakentamassa työllään parempaa tulevaisuutta maallemme.

Harmaan arkiaherruksen keskellä he kaipaavat myös henkistä virkistystä niinkuin muutkin. He eivät sitä kuitenkaan saa muualta kuin omasta piiristään, sillä he ovat kuuroutensa takia pois suljetut ja yksinäiset teidän seurassanne. Heillä on ympäri maatamme 42 omaa yhdistystä lukuisine alaosastoineen tarjoamassa valistusta ja henkisesti jalostavaa toimintaa.

Yhdistysten työtä valvoo ja ohjaa sekä aineellisesti tukee Suomen Kuurojenliitto. Sen asiamies on aina valmiina saapumaan joka paikkaan, missä tarvitaan apua. Kuitenkin liiton varat ovat vähäiset, katsoen työn laajuuteen ja suureen tarpeeseen.

Kuuleva ystävä. Ryhdy Suomen Kuurojenliiton kannattajajäseneksi maksamalla liiton postisiirtotilille n:o 6825 vuosittain 500 markkaa. Muuta ei Sinulta pyydetä, mutta voit olla varma hiljaisen maailman kiitollisuudesta, ojentaessasi auttavan, lämpimän käden maamme kuuroille.

Jos voit, niin muista liittoamme lahjoituksilla ja testamenteilla. Nämä varat tulevat paljosta osattomien hyväksi parhaalla mahdollisella tavalla.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Helsinki, Liisank. 27 E 10.

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

SYYSKUU | 55. VUOSIKERTA | N:o 9 · 1950

Lehtemme lukijoille

Kuurojen Lehti ja Tidskrift för Döva ilmestyvät nyt yhdistettynä näytenumerona, joka lähetetään molempien lehtien lukijoille siinä toivossa, että se saavuttaisi heidän hyväksymisensä.

Jo vuosikymmeniä on ruotsinkielisen äänenkannattajamme tappio vuosi vuodelta suurentunut ja tilaajamäärä pienentynyt. Monta kertaa on Liittomme keskushallitus harkinnut ruotsinkielisen äänenkannattajamme lakkauttamista ja korvaamista monistetulla tiedoituslehdellä. Jokainen ymmärtää, että painatuskustannukset nousevat vuosi vuodelta, erittäinkin nykyaikana usein kesken vuottakin, emmekä voi tilausmaksujen korotuksissa seurata mukana.

Liittomme vuosikokouksessa 25. 3. 50 oli tämä esillä ja lehtien yhdistämisasia sai kannatusta taloudellisten syiden takia. Päätettiin tänä syksynä julkaista kaksikielinen näytenumero, että tilaajat voisivat sen nähtyään paremmin arvioida, onko yhdistämisestä etua ennenkaikkea ruotsinkielisille lukijoillemme.

Kuurojen Lehti on sekä sisältönsä että ulkoasunsa puolesta saanut tunnustusta kaikkialla pohjoismaissa. Se edustaa arvokkaalla tavalla maamme kuurojen valistuspyrkimyksiä toisten pohjoismaisten kuurojenlehtien rinnalla. Sensijaan Tidskrift för Dövan huoltaminen on jäänyt pahasti jälkeen, mikä on valitettava asia. Tarvitsevathan ruotsinkieliset kuuromme yhtä komean, vaihtelevan ja sisältörikkaan äänenkannattajan kuin suomenkielisetkin. Tämä on saavutettavissa ainoastaan yhdistämällä molemmat lehdet. Yhdistämisestä saadaan sekin etu, että painatuskustannuksissa säästyy kymmeniä tuhansia markkoja, jotka voidaan käyttää kaksikielisen lehden ulkoasun ja kuvituksen parantamiseksi.

Yhdistetyssä lehdessä tulee säännöllisesti olemaan ruotsinkielisen osan alussa selostus suomenkielisistä artikkeleista ja sen jälkeen ruotsinkieliset kirjoitukset, uutiset ja ilmoitukset.

Jos, kuten toivomme, päästään siihen, että Kuurojen Lehti — Tidskrift för Döva voidaan ensi vuoden alusta julkaista yhdistettynä (16 sivua + kansilehti = 20 sivua, joskus 24:kin), tullaan lehtemme kansiklisheissä tekemään tarpeelliset muutokset, niin että jokainen maamme kuuro tuntisi tämän lehden omaksi lehdekseen, olipa hänen äidinkielensä suomi tahi ruotsi.

Päätoimittajana tulisi yhdistetyssä lehdessä olemaan Liittomme kunnioitettu puheenjohtaja, Turun kuurojenkoulun johtaja *Urho Kierimo,* toimitussihteerinä toimittaja *Rurik Pitkänen* ja ruotsinkeilisenä toimittajana etevä kynänkäyttäjä herra *Börje Ahlbäck* sekä avustajina maamme parhaat suomen- ja ruotsinkieliset kuurot kirjeenvaihtajat. Tällä tavalla kootuin voimin voisimme saada lehdestämme kaikkia tyydyttävän aikakauslehden.

Liittomme on aina pyrkinyt keräämään kaikki hiljaisen maailman voimat yhteen lujaksi kokonaisuudeksi, voidakseen työskennellä tehokkaasti kaikkien kuurojen yhteiseksi hyväksi. Siksi toivomme kaikkien Liittomme jäsenten tukea ja ymmärtämystä koettaessamme keventää raskasta taakkaa painatustöiden osalta yhdistämällä äänenkannattajamme samalla tavalla kuin varakkaammatkin kuulevien järjestöt jo aikoja ovat katsoneet edullisimmaksi.

Pyydämme, että ennenkaikkea ruotsinkieliset yhdistyksemme kokouksissaan harkitsevat vakavasti lehtiemme yhdistämisasiaa ja ilmoittavat mielipiteensä ennen lokakuun 1 päivää os.: Suomen Kuurojen Liitto, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Sen jälkeen tulee Liittomme keskushallitus tekemään asiasta lopullisen päätöksen.

Liiton sihteeri

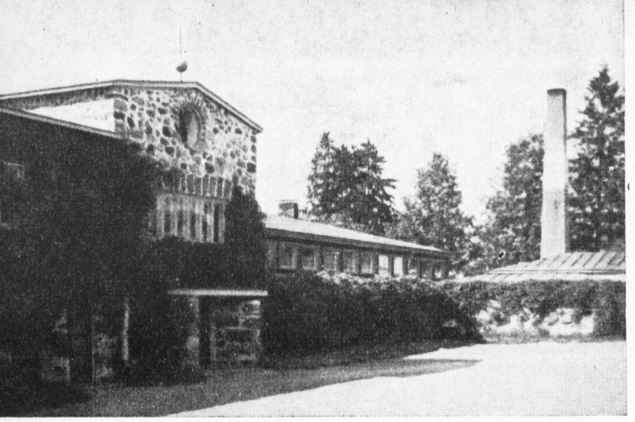

Kansanopistolliset

lomakurssit kuuroille

järjesti Suomen Kuurojen Liitto ensimmäistä kertaa Mikkelin Nuoriso-opistossa heinäkuun 10—16 p:nä, ja onnistuivat nämä kurssit erinomaisen hyvin. Kursseille osallistui 22 vakinaista oppilasta, joiden lisäksi paikkakunnan kuurot tekivät vierailuja opistolle. Opettajina toimivat fil.maisteri Veikko Lehvä (yhteiskuntaoppi ja kirjanpito), rovasti Otto Myyryläinen (kirkkohistoria ja artikulaatio = ääntämisen korjaaminen), rouva Katri Pitkänen (koti ja yhteiskunta) ja toimittaja Rurik Pitkänen (yhdistystoiminta ja yhdistyslaki). Lisäksi op. Irja Nissinen ja rovasti Otto Myyryläinen selostivat paikkakunnan nähtävyyksiä ja historiaa retkeilyjen aikana, joita tehtiin kaupunkiin, Tuukkalaan ja Porrassalmelle milloin ilma oli sateeton.

Maanantaina heinäkuun 10 p:nä klo 10 kohtasivat eri suunnilta saapuneet kurssilaiset ja opettajat toisensa Mikkelin asemalla, josta rovasti Myyryläinen oli järjestänyt kuljetuksen bussilla (= linja-auto) opistolle. Opisto, entinen Paukkulan kartano, sijaitsee kaupungin ulkopuolella lahden takana, ja on se ympäri vuoden vilkkaassa käytännössä kansanopistona ja monenlaisten kurssien pitopaikkana. Opiston johtajana on fil.maisteri Väinö Kaasalainen, emäntänä ja talousopettajana rouva Aino Kaasalainen, jotka molemmat ystävällisyydellään vaikuttivat suuresti kurssien onnistumiseen ja kurssilaisten viihtymiseen.

Tuota pikaa olimme majoittuneet päärakennuksen yläkerroksessa oleviin lukuisiin huoneisiin. Opettajat neuvottelivat opetusohjelmasta ja tuntijärjestyksestä ja aamiaisen jälkeen aloitettiin opinnot, joita jatkui lauantai-iltaan saakka. Opetusaineet vaihtelivat sopivasti eri opettajien vuorotellen luennoidessa niin että aika kului kuin siivillä. Välitunneilla ja vapaa-aikoina oli lentopallo ahkerassa käytännössä opiston avaralla nurmikkopihalla. Ruumiillisesta ravinnosta ja kahvista pitivät huolta keittäjät ja talousapulaiset, ja olivat päivittäiset ateriat monipuolisia, ravitsevia ja maukkaita. Päivittäinen työ aloitettiin klo 9 ja lopetettiin klo 17, jonka jälkeen päivällisen syötyä halukkailla oli tilaisuus kaupungissa käyntiin, kävelyretkiin tai muuhun mieleiseensä ajanviettoon, milloin ei oltu järjestetty yhteisiä retkeilyjä. Klo 22 oli jokaisen oltava yösijallaan keräämässä voimia seuraavaa päivää varten.

Huomattava tapaus oli retki Mikkelin kaupungissa olevaan Savilahden sakastiin, joka on kotiseutumuseona, ja Naisvuorelle, josta suunnistettiin rovasti Otto Myyryläisen kauniiseen kotiin kahville. Aikamme ihasteltuamme tarmokkaan ja kätevän rovastin viihtyisää taloa nousimme Savon Linja Oy:n vastavalmistuneeseen loistobussiin n:o 56, joka kyyditsi meidät takaisin Paukkulaan.

Toinen retki tehtiin samalla mukavalla bussilla ensin Tuukkalan kalmistolle, joka löydettiin v. 1866. Se on pakanuuden aikainen hautapaikka 1100—1300-luvulta 5 km Mikkelistä etelään. Sieltä tehtyjen hautalöytöjen perusteella on saatu valmistetuksi senaikuinen n.s. aino-puku. Tuukkalasta ajettiin edelleen takaisin valtatielle ja Kyyhkylän invaliidikodin sivuitse Porrassalmen taistelupaikalle, jossa myös on patsas kesäk. 12—13 p:nä 1789 käydyn kuuluisan taistelun muistoksi. Täällä Kurt von Stedingkin johtama Savon prikaati, 600 miestä, taisteli voitokkaasti kymmenkertaista vihollisjoukkoa vastaan. Täällä myös kenraali Yrjö Kaarle von Döbeln haavoittui, minkä takia hän sittemmin aina käytti tunnettua mustaa sidettä otsallaan. Samassa tilaisuudessa Savon prikaatin perustaja Yrjö Maunu Sprengtporten, joka oli siirtynyt venäläisten puolelle, sai maistaa savolaisen tarkka-ampujan luotia, mistä hän sai aiheen lausua »omat koirat purivat!» — Porrassalmi on tavattoman kaunis paikka kesäiseen aikaan ja muutamat nuoret käyttivät tilaisuutta hyväkseen ja uivat historiallisen sillan vieressä. Paluumatkalla tarjosi Oulun hammasteknikko kahvit kaikille retkeläisille kaupungissa, jonka jälkeen ajettiin taas »kotiin».

Opistolla järjestettiin perjantaina päivän luentojen päätyttyä rovasti Myyryläisen kunniaksi pieni juhlatilaisuus puheineen ja kukkasineen, kun hän tuli tänä kesänä olleeksi 30 vuotta kuurojen matkapappina. Rovasti puolittain leikillisessä kiitospuheessaan lausui, että hänelle on ollut mieluista olla oman piirinsä kuurojen pappina, eikä työ ole tuntunut lainkaan raskaalta saadessaan seurakuntalaistensa taholta suurta ystävällisyyttä osakseen. Kotiin mentyään häntä odotti yllätyksenä kuurojen seurakuntalaisten yhteisellä keräyksellä hankkima mukava keinutuoli, jossa kelpaa nauttia harvoista lepohetkistä, joita työteliäälle ihmiselle suodaan.

Lauantaina, viimeisenä kurssipäivänä, saatiin opiston uudessa ajanmukaisessa saunassa virkistävät löylyt. Illalla järjestettiin opiston kauniissa juhlasalissa päättäjäisjuhla, minkä ohjelman kurssilaiset olivat kokoonpanneet ja harjoitelleet vapaa-aikoinaan. Mm. oli mukaeltu näytelmä »Yö ja päivä», jonka esityksen läsnäolevat kuulevatkin ymmärsivät ilman mitään tulkkia. Opiston johtajaparille Aino ja Väinö Kaasalaiselle ojennettiin komea ruusukimppu kiitokseksi heidän myötävaikutuksestaan kurssien menestymiseksi. Johtaja Kaasalainen kiitti liikutettuna omasta ja rouvansa puolesta kaunein sanoin, toivottaen kuurot ystävät vastakin tervetulleiksi pitämään kursseja opistolla. Auringon koskettaessa taivaanrantaa siirryttiin ulos ja suoritettiin lipunlasku ja laulettiin Maamme. Niin olivat kurssit päättyneet. Osa matkusti kotiseudulleen yöjunilla ja loput sunnuntaipäivän kuluessa.

Kurssikustannuksista ylijäänyt summa jaettiin osanottajille matka-avustuksina matkan pituuden mukaan, joten kaikki olivat tyytyväisiä saadessaan olla kursseilla mukana, toivoen seuraavat kurssit järjestettäväksi kahden viikon pituisiksi, siksi paljon hyvää ja hyödyllistä oppia näillä kursseilla jokainen sai muistikirjoihinsa merkitä päivä päivältä, samalla kun saivat sekä ruumiillista että henkistä virkistystä.

Osanottajina kuurojen ensimmäisillä kansanopistollisilla lomakursseilla olivat seuraavat: Kaisu Antila Koskenkorvasta, Bernhard Kaski Turusta, Pentti Korhonen Jyväskylästä, Helka Övrebo Tampereelta, Meeri Parkkinen Hurissalosta, Teuvo Lillunen Joensuusta,, Sulo Tyyniaho, Tyyne Kalliokoski, Annikki Virpi ja Valto Vanhanen Oulusta, Elli Kataja Vetelistä, Impi Laikola Kuortaneelta, Torsten Rikström Helsingistä, Aleksi Savolainen Kuopiosta, Kirsti Turunen Messukylästä, Hilkka Kaksonen Lauritsalasta, Eero Parviainen, Kalle Holopainen ja Eukari Happonen Varkaudesta, Mikko Häyrinen Joutsasta, Aino Häkkinen ja Eeva-Liisa Rantalainen Mikkelistä.

Viisi kursseille ilmoittautunutta oli saanut esteen, eikä voinut olla mukana.

Opettajina toimineiden mielestä kurssien osanottajat olivat kuurojen parasta ainesta, jotka todella tahtoivat oppia. Luennoilla ja vapaa-aikoina vallitsi kurssilaisten kesken hyvä toveruus ja mallikelpoinen käyttäytyminen.

Lopputoivomuksenamme on, että ensi vuodeksi saataisiin hieman tuntuvampi valtion avustus kuin nyt, että voitaisiin järjestää kahden viikon kurssit ja suuremmalle osanottajamäärälle. — Moni nyt kursseilla olleista nimittäin haluaa ensi vuonnakin tulla täydentämään tietojansa.

Kuvat: Ylh. vas. Suomen Nuoriso-opisto. Ylh. oik. Välitunnilla pelattiin lentopalloa. Alh. vas. Opintoretkellä Porrassalmella. Alla Rovasti Myyryläisen kunniaksi järjestetty juhla opistolla.

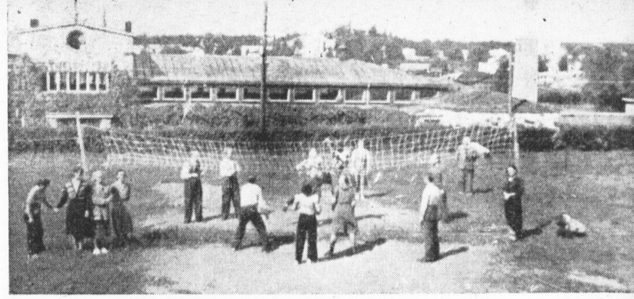

Pohjoismaisen viittomakielikomitean kokous

pidettiin Hausjärvellä heinäkuun 25—28 p:nä. Tanskasta olivat tulleet komitean jäsenet yliopettaja Sofus Kjær, konstruktööri Ole M. Plum ja vakinainen sihteeri Sosiaaliministeriön valtuutettu Ove Malte Caspersen, Ruotsista arkkitehti Gösta Wiberg ja verhoilija Kurt Ericson, Norjasta ammattiopettajat Nils Gjerstadt ja Asgar Breiteig. Kaikki muut kuuroja, paitsi yliopettaja Kjær ja valtuutettu Caspersen. Lisäksi oli mukana tanskalaisten rouvat turistimatkalla. Suomea edustivat taiteilija Lauri Vainola ja toimittaja Rurik Pitkänen.

Kokous aloitettiin 25 p:nä klo 9, jolloin Suomen Kuurojen Liiton varapuheenjohtaja Lauri Vainola lausui vieraat tervetulleiksi muutamin sanoin. Tämän jälkeen komitean puheenjohtaja toimittaja Rurik Pitkänen luovutti käsittelyjen puheenjohdon yliopettaja Sofus Kjær'ille, koska sihteerin ollessa tanskalainen asiain pöytäkirjoihin merkitseminen ja muu käsittely tapahtuu joustavammin. Tämä hyväksyttiin ja komitea aloitti heti toimintansa. Työtä jatkettiin ennen omaksuttuja suuntaviivoja noudattaen joka päivä klo 9—18 saakka ja milloin jostakin asiasta ei päästy yksimielisyyteen, pantiin se lepäämään toistaiseksi otettavaksi esille sitten kun mielipiteet ovat kypsyneet. Asioita pohdittiin tarkoin ja hyvässä yhteisymmärryksessä. Niin saatiinkin valmiiksi yhteisiä viittomia enemmän kuin edellisissä kokouksissa, joissa alustavat työt olivat vieneet aikaa. Nyt on viittomia jo 300.

Saimme pikapostissa Tanskasta lähetetyt ensimmäiset kuvavedokset uusista viittomista, jotka olivat edellisissä kokouksissa hyväksytyt. Ne olivat hyvin onnistuneita, joten komitean jäsenet katsoivat voitavan kuvien julkaisemisen aloittaa jo tänä syksynä, jolloin ne kiertävät maasta toiseen ja painatetaan kunkin liiton viralliseen äänenkannattajaan. Myöhemmin kun aineistoa on riittävästi, ne painatetaan uudelleen ryhmitettyinä eri alojen mukaan erityiseksi kirjaksi, jota myymällä kustannukset saatanee peitetyksi. Tähän mennessä kertyneen uuden aineiston valokuvaaminen ja valmistelu tulee maksamaan noin 1.000 Tanskan kruunua, siis

Aulangolla. Vasemmalta: A. Breiteig, N. Gjerstad, S. Kjær, O. Plum, K. Pitkänen, E. Bertelsen, K. Ericsson, R. Pitkänen, E. Malte Caspersen, G. Wiberg, O. Malte Cacpersen, E. Kjær.

250 Tkr maata kohti, minkä jokainen liitto suorittaa Tanskan kuurojenliiton postisiirtotilille. Viittomien valokuvauttaminen ja kuvalaattojen teettäminen on uskottu yliopettaja Kjær'ille, koska se tulee Tanskassa halvimmaksi. Valmiit kuvat ja laatat ovat 4:n liiton yhteistä omaisuutta.

27 p:n iltaan mennessä saatiin asiat suunnitellussa laajuudessaan käsitellyiksi. Komitean puheenjohtaja toimittaja Pitkänen kiitti yliopettaja Kjær'ia käsittelyjen joustavasta johtamisesta, valtuutettu Caspersen'ia pöytäkirjan pidosta ja kaikkia edustajia erinomaisen tuloksekkaasta yhteistyöstä, ilmoittaen, että kun asiat ovat nyt loppuun käsitellyt, voimme seuraavana päivänä tehdä virkistysretken Aulangolle.

28 p:n aamuna noustiin Helsingin—Tampereen bussiin ja ajettiin Hämeenlinnaan, mistä toisella bussilla Aulangolle ihailemaan näkötornista avautuvia kauniita järvimaisemia. Sieltä Hausjärvelle palattua pidettiin

Pohjoismaisen yhteistyökomitean kokous,

jossa puhetta johti toimittaja Rurik Pitkänen ja pöytäkirjaa piti taiteilija Lauri Vainola. Läsnä oli joka maasta edellämainitut kaksi edustajaa. Käsiteltiin ensin ilmoitusasiat, tarkastettiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirjat. Esitettiin selvitykset pohjoismaisesta kuurojen tuntomerkistä (= kongressi- ja matkailumerkki) ja kunniamerkistä (= ansiomerkki), joita koskeva kilpailujuliste aikanaan annetaan joka maan viralliseen äänenkannattajaan. Hyväksyttiin tait. Vainolan ehdotus, että jokaisen maan liitto asettaisi 3-miehisen komitean anomaan hallitukselta ansioituneille kuuroille ritarimerkkien muodossa samanlaista julkista tunnustusta kuin kuulevillekin, koska kuulevilla on omat järjestönsä esityksiä tekemässä, mutta kuurojen suhteen ei ole asiaan kiinnitetty huomiota, joten he ovat jääneet ilman. Kuultiin Ruotsin edustajien selvitys v:n 1947 kongressipöytäkirjojen viipymisestä. Ruotsin liiton edustajat ilmoittivat, että kongressifilmistä saavat asianomaiset liitot tilata kopion 200 kruunun hinnasta itselleen ilman, että Ruotsin liitto vaatii mitään korvausta filmauskustannuksista. Samanlaista vastavuoroisuutta odottaa Ruotsin liitto muiltakin pohjoismaisten kuurojenkongressien järjestäjiltä, mikä toivomus kohtuullisena hyväksyttiin.

Tanskan edustaja Ole M. Plum esitti ryhdyttäväksi toimenpiteisiin sellaisten suhteen, jotka häpäisevät toisten kuurojen mainetta mm. salamatkustajina, kuten eräs suomalainen viime vuonna teki pyrkimällä »jäniksenä» Amerikkaan ja aikaisemmin Berliinin olympialaisiin. Samoin Ruotsin liiton puheenjohtaja arkkitehti Gösta Wiberg kiinnitti huomiota siihen vilpilliseen kilpailuun liittojen vahingoksi, jota eräät henkilöt Ruotsissa ja Suomessa harjoittavat lehtikustantajina. Liittojen olisi varustettava julkaisunsa sellaisella yleisesti tunnetulla ja rekisteröidyllä omistusmerkillä kuin Ruotsin liitto käyttää, ja josta yleisö sekä kuurot itsekin tietävät varojen tulevan a.o. liiton yleishyödyllisen toiminnan tukemiseen. Voidaan myös poliisiviranomaisten kautta estää vieraasta maasta tulevien kuurojen asialla keinottelijoiden toiminta omassa maassa, vaikka ei voidakaan lailliseen elinkeinovapauteen puuttua. — Kehoitettiin jokaisen maan liittoa kääntymään lehtikustantajien ja sanomalehtimiesliittojen sekä uutistoimistojen puoleen, ettei rikos- tms. tapauksissa alleviivattaisi kuuro-sanaa, koska kuuroissa on hyviä ja huonoja niinkuin kuulevissakin, ja suuri yleisö mielellään yleistää huonot uutiset kaikkia kuuroja koskeviksi kunnollisten kuurojen vahingoksi.

Esitettiin selvitys siitä, minkä vuoksi Tukholman kongressissa v. 1947 oli jätetty esittämättä keskustelukysymys »Kuurojen asia kuurojen omissa käsissä», jonka kongressin kuurot osanottajat eri maissa katsoivat olleen hyvin tärkeän ja ajankohtaisen.

Seuraavan kongressin filmauksen suhteen esitettiin toivomus Norjan liitolle, että etupäässä filmattaisiin kuurojen esityksiä.

Kehoitettiin joka maan liittoa keräämään vanhoja asiapapereita, kirjeitä, kirjoja yms., jolla on merkitystä kuurojen asialle, lähetettäväksi myöhemmin Pohjoismaiseen Kuurojen Keskuskirjastoon, jonka aikaansaamisen Ruotsin kuurojenliitto on saanut kunniatehtäväkseen Suomen Kuurojen Liiton puheenjohtaja Urho Kierimon tehtyä siitä aloitteen Tukholman kongressissa.

Keskusteltiin Yhteistyökomitean sääntöehdotuksesta ja jätettiin Ruotsin edustajille uuden ja paremman sääntöehdotuksen tekeminen esitettäväksi seuraavassa kokouksessa, joka pidetään Norjassa ensi keväänä tahi kesällä (huhti—heinäkuussa).

Kun muistakin tärkeistä asioista oli keskusteltu, lopetettiin kokous puheenjohtajan kiittäessä kaikkia osanottajia yksimielisestä ja uusia näkökohtia avaavasta yhteistyöstä pohjoismaitten välillä.

Illalla saivat kokouksen osanottajat ja vieraat kylpeä suomalaisessa saunassa virkistyäkseen viikon työstä.

Päättäjäisillanvietossa osanottajat lausuivat lämpimät kiitoksensa Suomen Kuurojen Liitolle, joka oli järjestänyt tämän kokouksen rauhallisessa maalaisympäristössä, jossa ei mikään häirinnyt hyvin tuloksiin johtavaa komiteatyötä. Samoin esitettiin parhaat kiitokset talon isäntäväelle rouva ja taiteilija Vainolalle, joista erittäinkin rouva Lyyli Vainola vaivojaan säästämättä oli tehnyt työtä vieraitten viihtyisyyden ja ravitsemisen hyväksi. Myös esitettiin kiitokset rva Katri Pitkäselle työstä kokousten onnistumiseksi.

Lauantaina vieraat palasivat Helsinkiin, jossa oli Kuurojenyhdistyksen huoneistossa järjestetty miellyttävä kahvijuhla ja seurustelutilaisuus. Arkkitehti Gösta Wiberg esitelmöi kuurojen yhteistyöstä Ruotsissa ja heidän liittonsa toiminnasta. Tervehdyksiä esittivät myös Tanskan ja Norjan edustajat.

Sunnuntaina matkustivat kaikki muut pois, paitsi arkkitehti Wiberg, joka viipyi vielä muutaman päivän tutustumassa pääkaupunkiin ja kävi myöskin Åvikissa, jossa hoidokkeille järjestettiin kahvitarjoilu kaakkuineen. Wiberg teki rahalahjoituksen Åvikille, mikä edelleenkin jäi hänen sydämelleen.

Mainittakoon muuten, että Norjassa käytetään ammattiopettajina täysin päteviä kuuroja ammattilaisia, jotka saavat samat palkka- ja lomaedut kuin pätevät kuurojenkoulun opettajat. Sellaisista toivotaan meilläkin, koska kuuron on helpompi saada kuuro ammattioppilas oppimaan. — Siis kuuroille kuuroja ammattiopettajia!

MATTI KANGAS

Toukokuun 30 päivänä kuoli kotonaan Jyväskylässä vaatturi Matti Kangas. Vielä hän ennätti nähdä kauniin kesäaamun ja luonnon kaikessa vihannuudessaan, ennenkuin odottamaton kutsu saapui sinne uuteen päivään, jossa ei enää ilta saavu, jossa on ainainen valkeus.

Matti Kangas syntyi Ylihärmässä elokuun 16 p:nä 1882. Saatuaan päästötodistuksen Jyväskylän kuurojenkoulusta v. 1900, hän kävi Vaasassa kolmivuotisen vaatturinopin ja palasi sitten takaisin koulukaupunkiinsa, missä teki uskollisesti työtään elämänsä loppuun asti.

Luotettava, vakaa uskollisuus sekä työssä että sen ulkopuolella olikin isäni luonteen peruspiirteitä. Ehkäpä hän olikin saanut tämän ominaisuuden arvokkaana perintönään kotoaan Etelä-Pohjanmaan lakeuksilta, minne hänen mielensä aina palasi. Vielä poismenonsa edellisenä päivänä hän selaili Samuli Paulaharjun teosta Härmän aukeilta ja näytteli tuttuja paikkoja, kuvia, joita hän oli niin monet kerrat sunnuntaisin katsellut. Hän olisi tahtonut omien sanojensa mukaan vielä viimeisen kerran käydä katsomassa seutua, jossa lakeus leviää rajattomana ja jossa alati puhaltaa vapaa raikas tuuli, mutta Jumala vapautti jo ennemmin hänen sielunsa tämän elämän rajoituksista.

Olipa isäni luonteessa toinenkin piirre, joka ehdottomasti tulee mieleen häntä muistellessa: loputon leikillisyys ja huumorintaju. Ei asian tarvinnut olla kovinkaan ihmeellinen, kun hän jo löysi siitä leikinlaskun aiheen. Varmasti hän tuotti sekä itselleen että muille kanssaihmisilleen monta hauskaa hetkeä arkipäivän harmauteen kultaisen huumorin lahjallaan.

Hänen korvansa olivat suljetut luonnon erilaisille äänille, mutta silmillään hän näki sitä enemmän. Joka kevät, kun näen ensimmäiset pääskyset, muistan kirkkaan kesäaamun yli kolmekymmentä vuotta sitten. Muistan kuinka isä näytti kädellään: »Katso pääskyset ovat tulleet, tuolla ja tuolla!»

Isä haudattiin Jyväskylän hautausmaahan sunnuntaina toukokuun 11 p:nä. Omaisten lisäksi oli vainajaa saattamassa runsaslukuinen työtovereiden ja ystävien joukko. Ruumiinsiunauksen toimitti rovasti Paunu, joka sanoi meidän tulleen suorittamaan viimeistä palvelusta tälle Kankaalle, vanhalle ja väsyneelle, jonka Jumala nyt oli kutsunut pois, pois tästä hiljaisuudesta ja pimeydestä, missä me jäljellejääneet vielä vaellamme. Vaikka näemmekin ruumiillisilla silmillämme, vaellamme pimeydessä ja hiljaisuudessa siihen asti, kunnes Jumala kutsuu meidät kunkin vuorollamme siihen valkeuteen, mihin ystävämme Matti Kangas nyt on mennyt.

Alkukesän aurinko loi valoaan seppeleihin ja kukkasiin peittyvälle hautakummulle. Tuntui siltä kuin nuo kauniit kukkaset olisivat puhuneet omaa lohduttavaa kieltään: Me olemme kauniita, me viihdytämme sinua hetken, mutta me lakastumme, kuolemme pois. Ihminenkin, hänen ruumiinsa, lakastuu ja kuolee pois, mutta hänen kuolematon sielunsa siirtyy Jumalan puutarhoihin, joissa ei kuolemaa enää ole». *Aimo Kangas.*

Maanviljelijä Paavo Valtari

Maanantaina heinäk. 10 p:nä klo 7.40 levisi Hämeenlinnassa mieliä syvästi järkyttävä tieto, että maanviljelijä Paavo Valtari Hattulan Katinalasta oli joutunut Helsinki—Tampere linjalla kulkevan linja-auton ruhjottavaksi lähellä kotitaloaan. Mainittuna aamuna oli Paavo yhdessä lankonsa Ilmari Valtosen kanssa työskentelemässä omistamallaan uutisrakennuksella. Paavo lähti kotitilaltaan hakemaan joitakin tarvittavia työkaluja pyörällä ajaen. Paavo oli jo ennättänyt siirtyä maantien oikealle puolelle, kun takaapäin äkkiä tuli mainittu linja-auto liian kovaa vauhtia ajaen ja huonon näkyväisyyden takia ajoi Paavo nurin, raahaten häntä polkupyörineen 85 metriä ennenkuin pysähtyi. Yhteentörmäyksessä sai Paavo niin kuolettavat vammat, että hän niiden johdosta lääninsairaalassa tajuihinsa tulematta kuoli klo 10. Paavo Valtari oli maakunnassa laajalti tunnettu, arvossa pidetty ja esimerkiksi kelpaava ensiluokan maanviljelijä. Hänen äkillinen tapaturmainen poismenonsa on syvästi järkyttänyt kaikkia, jotka tunsivat Paavon.

Kipeästi on tapaus koskenut myös Hämeenlinnan Kuurojenyhdistykseen. Paavo kuului yhdistyksen uskollisimpiin, toimeliaimpiin ja alttiimpiin jäseniin, ollen yhdistyksen kunniajäsen ja kuuluen johtokuntaan. Luonteeltaan Paavo oli suora, rehti, vaatimaton ja aina altis toveri, josta paljon pitivät kaikki, jotka Paavon kanssa joutuivat kosketuksiin.

Koulunkäyntinsä suoritti Paavo Turun kuurojenkoulussa. Koulunsa päätyttyä siirtyi hän kotitilalleen maanviljelijäksi isänsä kuoltua sitä ennen. Maanviljelys tuli sitten Paavon elämäntehtäväksi. Siinä Paavo uskollisesti uurasti aamuvarhaisesta iltamyöhään asti. Se oli Paavon Jumalalta saama leiviskä ja Paavolle se oli Jumalan uskollista palvelemista.

Paavoon sopii Erkon kirjoittamana Hämäläisten laulun säkeet:

»Ja kansaa kussa löytänen
Niin jäykkää kuin on Hämehen,
Niin vakavaa, mi auraltaan
Ei suotta siirry milloinkaan,
Halveksi ei säätyään».

Sunnuntaina heinäk. 23 p:nä kätkettiin Paavon maalliset jäännökset Hattulan uuden kirkon luona olevaan sukuhautaan suuren saattojoukon läsnäollessa. Ruumiinsiunauksen toimitti pastori Paunu, puhuen Paavon muistolle ja lohduttaen surevia omaisia. Seppeleitä ja kukkalaitteita tuotiin hyvin runsaasti haudalle. Ensinnä laskivat Paavoa hellästi rakastanut murtunut vanha äiti ja sisarukset. Sähköinsinööri Antti Valtari piti rakkautta ja kiitollisuutta uhkuvan puheen rakastetulle veljelleen. Hämeenlinnan Kuurojenyhdistyksen seppeleen laski puheenjohtaja Hannes Yläkorpi Ida Yläkorven tulkitessa lämminsävyisessä puheessa kiitollisuuden ja kaipauksen tunteet. Hämeenlinnan urheiluseuran seppeleen toivat hrat Teileri ja Laiho. KUL:n puolesta piti puheenjoht. hra Urho Lehtimäki muistopuheen, jossa hän korosti että Paavo oli oikea urheilijan esikuva. Määrätietoinen, tarmokas ja ehdottomasti raitis urheilija. Suuri joukko sukulaisia ja pitäjäläisiä laskivat kiitollisuutta ja kaipuuta tuntien seppeleitä ja kukkalaitteita, jotta hauta peittyi kauttaaltaan niihin. Adresseja oli lähetetty myös hyvin runsaasti ja ne luki insinööri Antti Valtari, mm. KUL:n adressi. Monia puheita myös pidettiin haudalla past. Paunun toimiessa tulkkina.

Haudalta siirryttiin vainajan kotitaloon muistojuhlaan. Samalla meillä oli tilaisuus ihailla Paavon uutisrakennuksen perustusta, peltoja ym. Työmaa puhui meille selvää korutonta kieltä Paavon työnrakkaudesta. Kaikki oli mallikelpoisessa järjestyksessä. Tuossa oli sorakasa, tuossa kivet, kannot, laudat, tiilet ym. hyvin katokseen suojattuina. Tuntui kuin olisi pyhäkössä seisonut. Surullisina humisivat kotikuuset, valittivat vainiot. Armas astuja oli poissa, kuolon tielle lähtenyt.

Nukkuos rauhassa Paavomme. Sua emme koskaan unhoita.

Kynä.

Paavo Valtarin hautaustilaisuudessa 23. 7. 1950

Paavo veljeni!

Kohtalo oli antanut Sinulle kannettavaksi raskaan taakan jättäessään Sinut vaille kuulemisen lahjaa. Me olemme kuluneiden vuosien aikana kuitenkin saaneet nähdä, miten Sinä niin arkisen työn aherruksessa kuin muissa harrastuksissa olet pystynyt suorituksiin, jotka kelpaavat esimerkiksi monelle meistä kuulevistakin. Ponnistuksiin aina parempia tuloksia kohti on Sinua ajanut rohkea, alotekykyinen ja tarmokas mieli, joka ei pelännyt raskaitakaan ponnistuksia, sekä voimakas ja määrätietoinen tahto.

Urheilu eri muodoissa oli Sinun tärkein harrastuksesi. Jo poikavuosiltasi asti olit siihen innostunut. Kauneimmat muistot Sinusta ovat mielessäni niiltä vuosilta, jolloin Sinä juuri nuorukaiseksi varttuneena innostuneena ja toivorikkaana valmistauduit tuleviin kilpakoitoksiin, ja me Sinun nuoremmat siskosi ja veljesi seurasimme Sinun harjoitteluasi ja kilpailujasi. Sinä suhtauduit urheilun harjoittamiseenkin tunnollisesti ja määrätietoisesti, ja pääsitkin moniin huomattaviin saavutuksiin. Useita kertoja voitit lajeissasi, keskimatkan juoksuissa kuurojen Suomen mestaruuden, ja viidesti jouduit edustamaan liittoasi ulkomaisillakin kilpakentillä. — Kolme kertaa olit maamme edustajana kuurojen olympialaisissa kisoissa ja saavutit niissä kahdesti hopeamitalin. Sinä saavutit mainetta liitollesi, ja me Sinun omaisesi olimme iloisia sen johdosta, että Sinulle näin oli suotu onni kunniakkaasti edustaa pienen maamme värejä kansainvälisillä kilpakentillä.

Nuorukaisvuosien sitten vieriessä pois Sinä jouduit yhä enemmän keskittämään voimasi varsinaiseen työhösi, maanviljelykseen, kotitalon hoitoon yhdessä siskojesi ja veljiesi kanssa. Vanhimpana sisarusparvesta Sinulle luonnostaan lankesi suurin vastuu tilan hoitamisesta. Sinä täytit tämänkin tehtäväsi hyvin. Jo lapsesta asti työhön tottuneena ja urheiluharjoitusten karaisemana Sinä selvisit helposti raskaimmistakin maataloudessa esiintyvistä töistä ja vaivojasi säästämättä teit työsuorituksia, joihin vain muutamat pystyvät. Kiireisinä kylvö- tai korjuuaikoina Sinä et tyytynyt tekemään vain tavallisia työpäiviä, vaan ahersit monesti myöhäiseen iltaan asti pannen päämääräksi, että työn piti tulla valmiiksi. Sinä pyrit tekemään kaiken hyvin ja perusteellisesti, keskeneräistä ja huonoa työtä et pelloillasi hyväksynyt. Sinä olit alaansa innostuneen ja maahansa kiintyneen suomalaisen maamiehen todellinen perikuva.

Sinä olit myös taitava maanviljelijä. Kävit nuoruusvuosinasi maamieskoulun ja senjälkeen jatkuvasti ammattilehdistöä seuraten ja uutta ammattitietoutta omaksuen saavutit taidon hoitaa maatilaa nykyajan kehitystä vastaavalla ja tuloksia tuottavalla tavalla. Aloitekykysi ja tarmosi avulla pääsit maanviljelyksessä moniin kauniisiin tuloksiin ja saavutit siten myös ympäristösi arvonannon.

Tänä vuonna sitten aloitit oman, Sinulle kotitalosta erotetun tilan viljelemisen ja oman kodin rakentamisen. Ehdit keväällä kylvää pellot kasvukuntoon ja alkaa talosi perustustyöt, kunnes tuoni sitten äkkiarvaamatta otti Sinut pois. Työsi jäi kesken lupaavaa alkua. Kylvämäsi vilja on kuitenkin vieläkin meille osoittamassa sitä tarmoa ja innostusta, jolla Sinä peltojasi viljelit.

Sinun poismenosi on ollut meille, Sinun omaisillesi raskas isku. On katkeraa ajatella, että Sinun näin yht'äkkiä on pitänyt poistua keskuudestamme, juuri kun uusi vaihe lupaavasti oli alkanut elämässäsi. Meillä, Sinun omaisillasi, on kuitenkin lohtuna tieto siitä, että Sinä olet työlläsi ja toiminnallasi osoittanut olevasi oikea mies ja olet hyvin täyttänyt paikkasi ihmisten keskuudessa. Sinä olet jättänyt mieliimme valoisan ja hyvän muiston.

Paavo-veljeni, nuku rauhassa! Suokoon kaikkivaltias Sinulle hyvän ja rauhallisen unen.

Antti Valtari

Rautatiehallitus on myöntänyt allamainittuihin tilaisuuksiin osallistuville kuuroille 25 %:n alennuksen yksinkertaisten, myös pikajunalippujen hinnoista valtionrautateillä.

Jyväskylässä syyskuun 9—10 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Turussa syyskuun 16—17 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Lahdessa syyskuun 30 ja lokakuun 1 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Vaasassa lokakuun 7—8 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Tampereella lokakuun 7—8 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Helsingissä lokakuun 7—8 p:nä pidettäville nuorten valistuspäiville;

Säynätsalossa lokakuun 7—8 p:nä pidettäville esitelmäpäiville (alennus Jyväskylän asemalle);

Kokkolassa lokakuun 14—15 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Kotkassa lokakuun 21—22 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Helsingissä lokakuun 21—22 p:nä pidettäville shakkipäiville;

Hämeenlinnassa lokakuun 21—22 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Varkaudessa lokakuun 28—29 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Kuopiossa marraskuun 4—5 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Helsingissä marraskuun 4—5 p:nä pidettävään syysjuhlaan ja esitelmäpäiville;

Oulussa marraskuun 25—26 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Lappeenrannassa marraskuun 25—26 p:nä pidettäville kirkkopäiville;

Vimpelissä (Kauhavan asema) joulukuun 2—3 p:nä pidettäville esitelmäpäiville.

Myönnetty alennus on voimassa 2 päivää ennen ja 2 päivää jälkeen kunkin tilaisuuden. Osanottajille myydään lähtöasemalla 1 ½ yksinkertaista matkalippua. Nämä liput, joita menomatkalla ei saa antaa pois, leimataan lähtöasemalla aseman nimileimalla. Matkalippujen ohella lähtöasema antaa jokaiselle matkustajalle todistuskaavakkeen n:o 2416, johon on leimattu aseman nimi- ja päiväleima. Nämä todistukset tulee tilaisuuksien järjestäjien täyttää ja varustaa ne liiton leimalla. Paluumatkaa varten ovat ostetut matkaliput voimassa yhdessä mainitulla tavalla täytettyjen ja leimattujen todistuksien kanssa. Todistukset on matkan päättyessä matkalipun kera luovutettava konduktöörille.

SUOMI—RUOTSI MAAOTTELU

— järjestyksessä kolmas — suoritettiin Helsingissä elok. 19—20 p:nä suotuisan ja kauniin sään vallitessa. Ruotsalaisjoukkue, johtajinaan SDI:n puheenjohtaja K. Karlsson ja toimittaja N. E. Berggren, saapui Vellamolla Helsinkiin lauantaina. Sen mukana seurasi puolenkymmentä turistia. Lentoteitse ehti kilpailuun lisäksi eräs ruotsalaisjoukkueen miehistä K. Gardell. Vieraat saivat tilaisuuden hotellissaan levätä muutaman tunnin ennen ottelun alkua.

Kilpailut suoritettiin Eläintarhan urheilukentällä ja oli sitä seuraamassa n. 300-päinen joukko kuuroja urheilunharrastajia ja kourallinen kuulevia. Palkintotuomari- ja toimitsijatehtävät olivat kaikki kuurojen käsissä ja ne tulivat hoidetuksi moitteettomasti osapuolten tyydytykseksi. Olihan KUL kouluttanut itselleen jo alkuun pätevän palkintotuomarikunnan.

Lauantaina klo 14 suoritettiin maaottelun avajaiset kilpailijain marssiessa lippuineen kentälle. Ottelun julistivat avatuksi KUL:n puheenjohtaja Urho Lehtimäki. Ruotsalaisten puolesta puhui johtaja K. Karlsson. Välittömästi sen jälkeen aloitettiin kilpailut 400 m juoksulla, jonka voitti miellyttävä ruotsalainen Gustav Engström (hänen rouvansa on suomalainen). Lupaavalta näytti, kun suomalaiset Toivo Tarvonen ja Veikko Koskinen tulivat melkein tuntumassa hänen perästään. — Seiväshypyn voitti Tenho Broman tuloksella 3.30. Rima kohotettiin sen jälkeen 3.50, mutta pitkällisen kilpailun uuvuttama Broman ei pystynyt sitä ylittämään. — Kuulassa johtivat vanhat tekijät K.-G. Åström ja Vaala Kaurela, mutta he eivät tällä kertaa pystyneet entisiin tuloksiinsa. — Pituushypyn voitti niukasti K.-G. Åström Ruotsista suomalaisen Bror Södergårdin tullessa 1 sentin verran jälkeen, ponnistettuaan liian kaukaa lankun reunasta. Jos ponnistus olisi osunut kohdalleen, olisi se vienyt 5 sm pitemmälle. 1500 m juoksu oli, kuten odotettiinkin, ruotsalaisten, joiden komea pari K. Gardell ja M. Olsson juoksi miten tahtoi.

Lauantain tulokset olivat seuraavat:

400 m juoksu: 1) G. Engström, Ruotsi 52,9; 2) Toivo Tarvonen, Suomi 53,0; 3) V. Koskinen, Suomi 53,4; 4) M. Olsson, Ruotsi 54,7. Pisteet: Suomi 5, Ruotsi 6.

Seiväshyppy: 1) T. Broman, Suomi 330; 2) M. Salli, Suomi 300; 3) A. Fransson, Ruotsi 270, 4) A. Abrahamsson, Ruotsi 230. Pisteet: Suomi 8, Ruotsi 3.

Kuulantyöntö: 1) K.-G. Åström, Ruotsi 12.65; 2) V. Kaurela, Suomi 11.85; 3) R. Öman, Ruotsi 11.26; 4) U. Vähämäki, Suomi 11.23. Pisteet Suomi 4, Ruotsi 7.

Pituushyppy: 1) K.-G. Åström 6.20; 2) B. Södergård, Suomi 6.19; 3) S. Rannikko, Suomi 5.82; 4) A. Abrahamsson, Ruotsi 5.54. Pisteet: Suomi 5, Ruotsi 6.

Pituushypyssä suomalainen Södergård olisi voinut saada tuloksen 6.25, jos hänen ponnistuksensa olisi osunut lähemmäksi lankun reunaa.

1500 m juoksu: 1) K. Gardell, Ruotsi 4.12,4; 2) M. Olsson, Ruotsi 4.17,6; 3) Tuure Vallennius, Suomi 4.28,4; 4) U. Saarikko, Suomi 4.45,8. Pisteet: Suomi 3, Ruotsi 8.

Yhteinen pistemäärä: Ruotsi 30, Suomi 25.

Sunnuntaina jatkuivat ottelut 100 m juoksulla. Lähettäjänä toimivan Matti Kataisen täytyi kahden varaslähdön jälkeen sulkea liian hätiköivä ruotsalainen Acke Fransson pois kilpailusta, jonka voitti Gustav Engström Ruotsista. Kiekonheitossa, joka oli melko laimeantuntuinen, johtivat ruotsalaiset K.-G. Åström ja Robert Öman. — 5.000 m juoksua pidettiin ruotsalaisten lajina, jossa ei pienehköillä suomalaisilla olisi mitään virkkamista, mutta yllättäen vanha V. Pelli lopussa kiilautui ruotsalaisten Knut Gardellin ja Lennart Bjersingin väliin, pitäen toisen tilan loppuun asti. — Korkeushypyn voitti Bror Södergård, mutta hän ei nyt kyennyt rikkomaan omaa maailmanennätystään. — Keihäänheitossa teki ruotsalainen Robert Öman uuden maailmanennätyksen 58.66, parantaen nimissään olevaa entistä 57 sentillä. — Ruotsalaisviestin (100+200+300+400 m) voitti yllätyksellisesti Suomen joukkue jännittävän kamppailun jälkeen Engströmin uhkaavasti lähestyessä Koskista. Tuloksena uusi Suomen ennätys 2.06,8.

Sunnuntain kilpailujen tulokset:

100 m juoksu: 1) Gustav Engström, Ruotsi 11,9; 2) Sulo Rannikko, Suomi 12,0; 3) Bror Södergård, Suomi 12,1. Ruotsalainen Acke Fransson suljettiin kilpailusta kahden varaslähdön jälkeen. Pisteet: Suomi 5, Ruotsi 5.

Kiekonheitto: 1) Karl-Gustav Åström, Ruotsi 36,78; 2) Robert Öman, Ruotsi 33,95; 3) Eero Ojala, Suomi 33,76; 4) Vaala Kaurela, Suomi 32,78. Pisteet: Suomi 3, Ruotsi 8.

5000 m juoksu: 1) Knut Gardell, Ruotsi 15.51,6; 2) Väinö Pelli, Suomi 15.56,0; 3) Lennart Bjersing, Ruotsi 15.58,6; 4) Veikko Rantanen, Suomi 16.11,0. Pisteet: Suomi 5, Ruotsi 6.

Korkeushyppy: 1) Bror Södergård, Suomi 170; 2) Börje Axberg, Ruotsi 165; 3) Acke Fransson, Ruotsi 160; 4) Sulo Rannikko, Suomi 160. Pisteet: Suomi 6, Ruotsi 5.

Keihäänheitto: 1) Robert Öman, Ruotsi 58,66 (Kuurojen ME); 2) Lauri Hämäläinen, Suomi 51,35; 3) Arvo Hämäläinen, Suomi 49,41; 4) Axel Abrahamsson, Ruotsi 42,08. Pisteet: Suomi 5, Ruotsi 6.

1000 (100+200+300+400) m viesti: 1) Suomen joukkue (Södergård, Rannikko, Tarvonen, Koskinen) 2.06,8 (Kuurojen SE); 2) Ruotsin joukkue 2.07,8. Pisteet: Suomi 5, Ruotsi 3.

Päivän pisteet: Suomi 29, Ruotsi 33 pistettä. Maaottelun lopullinen pistemäärä: Suomi 54, Ruotsi 63+1 = 64 pistettä.

Lauantaina vietettiin Balderin salissa KUL:n 30-vuotisjuhlaa ja sunnuntaina maaottelun päättäjäisjuhlaa vaihtelevin ohjelmin. Tällöin miellyttävät ruotsalaisurheilijat saivat tehdä tuttavuutta suomalaisten kanssa.

Päättäjäisjuhlassa Bror Södergård Vaasasta sai vastaanottaa kullatun mitalin, saavutettuaan v:n 1949 maailmankisoissa Kööpenhaminassa 3 mestaruutta.

Muistiinmerkittäköön tässä, että ensimmäisessä Suomi—Ruotsi maaottelussa Turussa 2—5. 8. -45 oli pistesuhde: Ruotsi 70,5 ja Suomi 47,5. Toisessa maaottelussa Tukholmassa 15. 8. -48 Ruotsi 63 ja Suomi 55. Nyt pidetyssä kolmannessa sai Ruotsi 64 ja Suomi 54. Reilu urheiluhenki on vallinnut kaikissa otteluissa ruotsalaisten kanssa ja se kehittää veljellistä toveruutta lahden molemmin puolin, sillä mies on se hävinnytkin.

Ruuri.

KUL:n YLEISURHEILUMESTARUUSKILPAILUJEN TULOSLUETTELO 1950.

100 m juoksu:

S. Rannikko, Valpas	11,9
P. Korhonen, JKU	1 m
B. Södergård, Wellas	2 m

200 m juoksu:

S. Rannikko	24,5
P. Korhonen	20 cm
K. Irri, TKU	1 m

400 m juoksu:

V. Koskinen, JKU	52,4
T. Tarvonen, Wellas	52,5
V. Vickholm, Hero	54,6

800 m juoksu:

V. Koskinen	2.03,7
T. Tarvonen	2.04
T. Vallenius, Valpas	2.06,8

1500 m juoksu:

U. Saarikko, HKU	4.20,8
E. Rouhikko, PKU	4.22,2
V. Rantanen, Valpas	4.23,8

5000 m juoksu:

V. Pelli, Kunto	16,18
V. Rantanen	16.41,8
U. Saarikko	17,00

1500 (800+400+200+100) m viesti:

Wellas (Tarvonen, Passi, Södergård, Perä)	3.43
Jyväskylän KU (Koskinen, Korhonen, Hämäläinen, Jussila)	3.49
Valpas I (Vallenius, Rannikko, Isomäki, Fransas)	3.55,2

Pituushyppy:

B. Södergård	610
S. Rannikko	609
neljä miestä kilpailematta	

Korkeushyppy:

B Södergård	165
S. Rannikko	165
V. Koskinen	160

Seiväshyppy:

M. Salli, HKU	290
P. Jussila, JKU	260

Kuulantyöntö:

V. Kaurela, TKU	11,80
U. Vähämäki, TKU	11,38
T. Broman, Kunto	11,38

Kiekonheitto:

V. Kaurela	33,13
E. Ojala, JKU	32,82
E. Kossila, Tähti	30,79

Keihäänheitto:

E. Ojala	48,67
L. Hämäläinen, JKU	41,81
E. Kossila	41,76

Nuorten mestaruudet:

100 m juoksu:

O. Rautiainen, IKU	12,2
V. Passi, Wellas	30 cm
K. Reinikka, Hero	2 m

1000 m juoksu:

O. Rautiainen	2.50
V. Passi	2.50,4
H. Lius, TKU	3.01,2

Pituushyppy:

A. Sillanaukee, TKU	574
A. Hämäläinen, JKU	558
K. Reinikka	551

Seiväshyppy:

P. Kostiainen, Hero	290
E. Hannula, Valpas	260
L. Tapio, OKU	260

Kuulantyöntö:

M. Kautto, Kiri	12,07
V. Passi	11,96
A. Hämäläinen	11,76

Kiekonheitto:

M. Kautto	38,31
A. Hämäläinen	34,81
S. Isomäki, Valpas	33,08

Keihäänheitto:

A. Hämäläinen	48,01
M. Kautto	47,73
P. Kostiainen	40,41

Naisten mestaruudet:

100 m juoksu:

S. Tarvonen, Wellas	14,9
A. Viitala, Hero	5,5 m
A. Kontteli, Wellas	6,7 m

Pituushyppy:

S. Tarvonen	380
A. Viitala	371
A. Kontteli	355

Korkeushyppy:

A. Viitala	125
S. Tarvonen	120
A. Kontteli	115

Saimaan pokaalin pisteet:

Wellas	59
Jyväskylän KU	37
Valpas	33
Hero	27
Tampereen KU	22
Kiri	13
Kunto	6
Iisalmen KU	5
Oulun KU	4
Tähti	4

HERO järjestää kansalliset suunnistamiskilpailut 1. 10. -50 Helsingin lähistöllä. Sarjat: yleinen, alle 21 v. ja ikämiehet 10 km sekä naisille 5 km. Parhaasta tuloksesta annetaan pokaali. Osanottomaksu 150 mk ja 1 vrk hotellimajoitus. Suunnistajan on tuotava mukanaan kompassi ja Hero antaa kartat.

Kansalliset pyöräilykilpailut 30. 9. -50. 2 ja 10 km sekä 50 km maantiepyöräily 1. 10. -50. Osanottomaksu 150 mk ja 2 vrk hotellimajoitus. Ilmoittautumisaika päättyy 2 viikkoa ennen kilpailua.

Ilmoittauduttava os.: Sihteeri Lauri Koivisto, Helsinki, Sturenkatu 29 C 47.

25 %:n rautatielippualennus on saatu.

WELLAKSEN ja Seinäjoen Kuurojen Urheilijain neuvottelukokous pidetään V. Homin kodissa sunnuntaina lokakuun 1 p:nä klo 12.

TAMPEREEN Kuurot Urheilijat järjestää ystävyysottelun koripallossa Turun »Valppaan» kanssa lokakuun 8 p:nä Tampereella esitelmäpäivien yhteydessä. Aika ja paikka ilmoitetaan kuurojenyhdistyksen huoneustossa Kyttälänk. 8 klo 19. Tervetuloa katsomaan jännittävää Turku—Tampere koripallo-ottelua ja samalla kuurojenyhdistyksen esitelmäpäiville.

M:a.

»NUORTEN RYNNISTYKSEKSI»

voidaan sanoa KUL:n yleisurheilumestaruuskisoja, jotka ovat tulleet pidetyiksi Turussa 29.—30. 8. Siksipä on pinnalle noussut roimakädellä nuoria, jopa »uusia kasvoja», jotka tekivät tulevaisuutta lupaavia tuloksia. Erittäinkin mainittakoon iisalmelaisen Rautiaisen erinomaiset suoritukset nuorten 100 ja 1000 m juoksuissa, joista viimemainittu suoritettiin rankkasateella ja mutaradalla. Saman maininnan ansaitsi kokkolalainen Kautto, joka korjasi voiton toiveita herättävin tuloksin nuorten kuulantyönnössä ja kiekonheitossa. Nuorempi Hämäläinen on tulevaisuuden keihäänheittäjä. Näistä nuorista eivät toisetkaan nuoret paljoakaan jääneet. Näyttääpä KUL:lla olevan toivorikasta jälkikasvua kerrakseen.

Ensimmäisenä päivänä aurinko helotti täydeltä terältä ja vallitsi hiukan painostava helle, mutta joka ei mitenkään kilpailujen suorituksia haitannut.

Yleisessä 1000 m juoksussa tuli kuin tulikin Sulo Rannikko mestariksi. Kuitenkin lukunsa ansaitsi Jyväskylän Korhonen, joka on edistynyt aikalailla viime vuodesta. Hänen sprintterikykynsä kaipaa erikoiskoulutusta joillakin urheilukursseilla.

Nuorten 100 m juoksukilpailun voittaja Rautiainen osoitti hyviä sprintterinlahjojaan. Kakkoseksi tuli »sisupussiksi» tunnettu Passi, joka suhisi vähän jokaisessa lajissa. Nähtävästi hänen seuransa Wellas on pannut hänet niin useihin lajeihin Saimaan pokaalin pisteiden saalistamisvimmassa. Kolmonen oli Heron entisen loistoajan pikajuoksijoiden perinteitä jatkava K. Reinikka.

Komeassa 400 m juoksukilpailussa syntyi uusi ennätys Veikko Koskisen ja Toivo Tarvosen tuiman kaksinkamppailun tuloksena. Koskinen ennätti maaliin metriä ennen Tarvosta. 52 sekunnin rajan alittaminen on ajan kysymys, sillä näyttää molemmilla juoksijoillamme olevan eittämättä edellytyksiä siihen. Ruotsalaisen Bååthin nimissä oleva maailmanennätys näyttää kuitenkin olevan vielä kova pala murskattavaksi heille. Tämän ennätyksen murskaamiseen olisi Kunto Irrillä ollut suurimmat edellytykset. Ihme kyllä, tämä kultamitalimies karsiutui 400 m alkuerässä, joten hänen tämänhetkinen kuntonsa oli katkera pettymys. Syynä lienee se, että hän kulkee kesäpäivisin ansiotyöstään kaupungin ympäristössä olevaan vanhempiensa kesäkotiin, joten harjoitusmahdollisuudet jäivät minimaalisiksi. Heron Voitto Vickholm ja Wellaksen Passi tekaisivat omat ennätyksensä. Tämän vuoden 400 m juoksun tulosten keskiarvo on korkeampi kuin mikään aikaisemman vuoden.

Kuulantyönnössä 42-vuotias konkari Kaurela otti kukaties monennen kerran mestaruuden. Kakkoseksi tuli Kaurelan »oppipoika» Tampereen Vähämäki.

Nuorten kuulantyönnössä KUL:n uusimman jäsenseuran Kokkolan »Kirin» edustaja Kautto aloitti loistavan ensiesiintymisensä »suurissa kilpailuissa».

1500 m juoksussa saivat »vanhat tekijät» väistyä nuorempien tieltä. Hämeenlinnan Saarikko uudeksi mestariksi omalla ennätyksellään osaten ottaa kaikkensa irti oikealla hetkellä. Vielä suurempi yllätys oli Porin Rouhikko kakkoseksi pinnistäytyneenä. Hänen kehityksensä maileriksi oli silmiinpistävän nopea yhdessä vuodessa. Tämän pojan suorituksen johdosta Porin KU:n »suuri manageri» Bruno Rautalammi taitaa hykertää käsiään, Kolmoseksi tuli Veikko Rantanen, jolle tahtoisin neuvoa, että hän ottaisi useita lujia pyrähdyksiä 100—400 metrillä harjoituksissaan. Paras mailerimme Vallenius keskeytti kovan 400 m juoksun paino jaloissaan.

Kiekonheitossa ei kukaan nuorempi kilpailija pystynyt horjuttamaan »vanhuksen» Kaurelan valttia. Niin kilpailu oli kaikkea kuin korkeatasoinen.

Aikuisten kiekonheiton kärsimän »verenvähyyden lääkitsemiseksi» saatiinkin piristäviä »tippoja» nuorten avulla. Hyvät heittäjänlahjat omaava Kautto tekaisi uuden nuorten ennätyksen. Varma kakkonen on nuorempi Hämäläinen. Näistä nuorista on odotettavissa aikansa kilpailleiden edustusurheilijoidemme varmoja seuraajia suurissa kansainvälisissä koitoksissa. Muissakaan nuorissa ei ollut vähän heittäjän vikaa.

Mestaruuskilpailujen jatkuessa seuraavana päivänä (sunnuntaina) Urheilupuiston yllä leijui musta, paksu ukkospilvi. Juuri ohjelman alettua rupesi satamaan vettä saavista kaataen, tehden tuossa tuokiossa juoksuradan lätäköksi. Tuon tuostakin kilpailijat ja toimitsijat harppasivat niskat kumarassa ja kaulukset pystyssä suojaan rankkasateelta. Muutenkin kilpailut suoritettiin ohjelman mukaisesti vaikka sataisi kaatamalla. Niin useat toimitsijat kastuivat läpimäräksi ja juoksijat joutuivat kauttaaltaan mustan mudan peittämiksi. Sen kaiken mukaisiksi tulivatkin sunnuntain kilpailutulokset. Mikä suuri vahinko, sillä eräistä lajeista odotettiinkin uusia ennätyksiä.

200 m juoksukilpailu oli lattea. Tässäkin lajissa peri Rannikko toisen mestaruuden. Kakkoseksi tuli Korhonen, jääden rinnanmitan ja kolmoseksi Irri 1 m jäljessä voittajasta.

800 m juoksukilpailu meni myttyyn sateen ja radan liejuisuuden takia, sillä tässä lajissa odotettiin varmasti uuden ennätyksen syntymistä Koskisen ja Tarvosen edellisenä päivänä 400 m juoksunsa osoittaman mainion juoksuvireyden perusteella. Uusi ennätys lienee saavuttamatta tältä vuodelta, sillä ei ole mahdollista, että Koskinen ja Tarvonen iskevät taas yhteen tänä kesänä. Toivottavasti kumpikin puolimaileri juoksee joissakin kuulevien kilpailuissa, että uusi ennätys voitaisiin noteerata tulostilaston »kaunistukseksi», sillä kummankin juoksijamme nykyinen kunto edellyttää sitä.

Nuorten 1000 m juoksukilpailu oli sydäntä sykähdyttävä näky. Nuorissa on hyvästi mainiota juoksijainesta, joka lupaa paljon. Iisalmen Rautiainen oli todellakin mieluinen yllätys, koska tämän juoksukilpailun voittajaksi ennustettiin Passia. Rautiaisen armoissa olisi ollut uusi nuorten ennätys, elleivät rankkasade ja radan liejuisuus tehneet tenää.

5000 metrillä juoksijat kärsivät, varsinkin Veikko Rantanen eniten kehonsa raskasrakenteisuuden takia juoksuradan lätäkkömäisyydestä. Kevytrakenteinen Pelli saavutti kunnioitettavan tuloksen näihin olosuhteisiin nähden.

Pituushypyssä Södergård voitti kiistakumppaninsa vaivaisella sentillä. Muuten 4 muuta ilmoittautunutta oli kilpailematta. Kuulemma Södergård ei ollut parhaassa mahdollisessa kunnossa, kun hän on jättänyt harjoituksen vähemmälle kohdistaessaan kaiken aikansa uuden moottoriveneen rakentamiseen itselleen. Nyt kun hänen veneensä oli valmis, hän kohentaa kuntoaan erittäinkin Suomi—Ruotsi maaottelua silmälläpitäen.

Keihäänheittokilpailu ei jaksanut virittää mielialaa tietysti sateella ja sen liottamalla vauhdinottoradalla. Sen mukaisiksi tulivatkin tulokset. Yleisen sarjan ulkopuolella heittänyt nuorten sarjan voittaja Arvo Hämäläinen saavutti paremman tuloksen kuin yleisen sarjan voittaja valitsemistarkoituksessa maaottelua varten. Nuori Kautto osoittautui parhaaksi yleisheittäjäksi, nim. I sija nuorten kuulantyönnössä ja kiekonheitossa ja II sija nuorten keihäänheitossa.

Seiväshyppykilpailun taso jäi alhaiseksi pahalla säällä. Miltei koomillista oli se, että paras seiväshyppääjämme Tenho Broman jäi palkinnotta. Hän nimittäin jätti hyppäämättä 260 cm korkeudelta liiaksi voitonvarmana. Vasta 290 cm korkeudelta hän rupesi nousta kiepahtamaan, mutta rima putosi kolmasti. Hänen kätensä luiskahtivat märässä seipäässä kookkaan kehonsa painamana, puhumattakaan raskaasta vauhdinottoradasta.

Nuorten seiväshyppykilpailu jäi latteaksi samasta syystä.

Kuten jokaisessa aikaisemmissa kisoissa, 1500 m viestinjuoksu muodostui katselijoiden mielenjännitykseksi, joka kuitenkin tällä kertaa loppui lyhyeen 800 m osuuden juostua. Tällöin vaihtuivat voittajan osat, kun Wellaksen Tarvonen jätti 800 m erikoisjuoksun voittajaansa Jyväskylän Koskista 5 metriä ensimmäisessä viestinvaihdossa. Sen jälkeen kaikki viestijoukkueet juoksivat samassa palkintojärjestyksessä maaliin.

Kisojen osanottajia oli ennätysmäärä 56.

KAIKKIEN MIELEEN

panemme, että Hero järjestää kansalliset suunnistamiskilpailut 1 p:nä lokak. 1950 ja kehoitamme lukemaan tämän lehden kesäkuun numerossa olevaa kilpailukutsua.

YLIMÄÄRÄINEN HILJAINEN URHEILIJA

ei ilmestynytkään monistettuna kuten on luvattu, KUL:n sihteerille sattuneen esteen vuoksi. Sen julkaiseminen olisi silti ollut tarpeeton, koska kaikki toivotut tiedot ulkomaiden kuurojen mestaruuskisojen tuloksista eivät vielä tulleet käsiimme.

PARAS VAROJEN KERÄYS

KUL:n olympiarahastoon on KUL:n joulujulkaisun »Hiljainen Urheilija jouluna» myyminen. Esim. mainittakoon, että tämä joulujulkaisu tuotti nettovoittoa 60.000 mk v. 1947, n. 120,000 mk v. 1948 ja yli 200,000 mk v. 1949. Täksikin jouluksi ilmestyy »Hiljainen Urheilija jouluna» jälleen upeana kuvamakasiinina. Sen vertaista ei ole olemassa kaikissa maissa. Niin joulujulkaisumme herätti suurta huomiota ja ihastusta ulkomaiden kuurojen piireissä. Esim. Saksan kuurojen urheiluliiton puheenjohtaja Siepmann — hän on itse kirjanpainaja — sanoi olevansa kovin yllättynyt suurenmoisesta, mielenkiintoisesta ja rikkaasti kuvitetusta julkaisustamme ja onnitteli vilpittömästi KUL:oa tästä erinomaisesta suorituksesta. Hän toivoo KUL:n lainaavan joitakin kuvalaattoja saksalaiseen kuurojen lehteen, jonka yksi toimittajia hän on. Gallaudet Collegen (kuurojen yliopiston) ylioppilaskunta ilmaisi kirjeellisesti suuren ihastuksensa julkaisumme suurenmoisesta toimituksesta ja vastineeksi tilasi vuosikerran Amerikan suurinta hienoa kuurojen aikakauslehteä KUL:n sihteerille. Vain nämä muutamat kiittävät arvostelut mainitaksemme.

Vielä Hiljainen Urheilija jouluna-julkaisusta on KUL:lle arvaamaton apu kuurourheilumme tunnetuksi tekemisessä kuulevien maailmassa.

Hiljainen Urheilija jouluna 1950-julkaisun hinta on tänä vuonna 70 mk, johtuen painatuskustannusten kallistumisesta. Mutta sekään ei ole kallis ostaa huomioiden, että kaikkien palkat ovat monin verroin kohonneet sitten v. 1949. Painossa, jossa painettiin julkaisumme viime vuonna, ne ihmettelivät kovasti lehtemme hinnan (60 mk) halpuutta.

Kaikki KUL:n jäsenseurojen johtokunnat ottakoot sydämenasiakseen joulujulkaisumme myynnin järjestämisen piireissään. Erikoisesti huomautettakoon, myyntiasiamiespalkkio korotetaan 17 markaksi eli 25 % jokaisen lehden hinnasta ehdolla, että vähintään 100 lehteä on myyty. Alle 100 kpl asiamiespalkkio on 14 mk.

»Oma apu paras apu» olkoon tunnussanamme meille kaikille. Tuskin valtiovaltakaan avustaa urheilutoimintaamme kaikilla toivomallamme määrärahalla liittomme jäsenmäärän pienuuden takia.

Oikaisu

Liiton vuosikokousselostuksessa, koskeva Tidskrift för Dövaa, esiintyy eräs epäselvyys, minkä allekirjoittanut pyytää saada oikaista. Selostuksesta voi saada sen käsityksen, että ruotsinkielisen lehtemme toimitus olisi ehdottanut Tidskrift för Dövan yhdistämistä Kuurojen Lehteen. Asian laita on kuitenkin niin, että minä ennen vuosikokousta kirjoitin johtaja Kierimolle ja esitin tilaajamäärän, joka jatkuvasti pienenee sekä ehdotin, että joku kuuroista itsestään mahdollisesti voisi ottaa lehden toimittamisen, täten ajatellen että se silloin voitaisiin toimittaa sillä tavalla, että ruotsinkieliset kuuromme saisivat suuremman mielenkiinnon omaan lehteensä. Minä en ehdottanut siisi mitään yhdistämistä, sillä katson sen epäedulliseksi ruotsinkieliselle lehdellemme.

A. G. Cederberg

Kuuromykkäin ammattikoulu

Kuuromykkäin ammattikouluun on 40 hakijasta valittu seuraavat uudet oppilaat:

Antonina Amonsen, Rovaniemi (Petsamo), Matti Kalevi Eskelinen, Karttula; Erkki Ilmari Hannula, Humppila; Ester Hedman, Turku (Viipuri); Pentti Eerikki Kannisto, Loimaa; Eino Armas Kemppainen, Oulu; Hilkka Kaarina Ketola, Vampula; Pentti Kalevi Kostiainen, Nurmijärvi (Viipuri); Sirpa Ilona Manninen, Vaasa; Usko Johannes Paavola, Soini; Jukka Jalmari Palin, Kiukainen; Yrjö Veli Vilhelmi Passi, Kauhava; Aate Perttunen, Sodankylä; Auli Maila Kyllikki Pirttijärvi, Rovaniemi; Ahti Allan Pääkkönen, Paltamo; Elma Kyllikki Taipale, Iitti; Mauri Matias Leander Ylikangas, Kalajoki.

UUSIA TUULAHDUKSIA

Pohjoismaisten kuurojenkoulun opettajien äänenkannattajassa Nordisk Tidskrift för dövstumskolan (n:o 5—6/1950) on kiintoisa kirjoitus **viittomakielen asemasta kuurojen kasvatuksessa.** Kirjoittaja on Örebron kuurojenkoulun tunnettu rehtori Hilding Zommarin.

Kirjoituksessa todetaan aluksi, että tuon ammattilehden palstoilla ei ole päästy asiallisesti keskustelemaan viittomakielen asemasta opetuksessa, koska kysymys on nykyisissä puhekouluissa arkaluontoinen. Kukaan ei ole ollut halukas »pistämään päätään ampiaispesään», kuten Zommarin leikkisästi huomauttaa. Kun mainitsemani kirjoitus ilmentää kuurojen opettajien keskuudessa ilmenevää suhtautumistapaa kuurojen henkisiä tarpeita kohtaan, olen siitä suomentanut pääkohdat Kuurojen Lehteä varten.

»Ennenkuin asennoidutaan viittomakielen puolesta tai sitä vastaan kuurojenkouluissa, olisi vielä kerran selvitettävä itselleen kysymys siitä, mikä on päämäärä, johon kouluissa pyritään. Kun tällöin sanotaan, että koulun tehtävänä on mm. murtaa se eristyneisyys, johon aistivika on kuuron saattanut, on huomattava, ettei ole kysymys ainoastaan kuulevien ja kuurojen välisen muurin hajoittamisesta, vaan myös siitä, että pyritään antamaan kuuroille mahdollisuuksia henkisten lahjojensa käyttämiseen yleensäkin. Varsin yleinen on sellainen käsitys, että on olemassa vain yksi tie, jota kuuro kaikin luvallisin keinoin on pakoitettava kulkemaan ottamatta huomioon sen mukanaan tuomia vaikeuksia. Näyttää siltä kuin ei aina selvästi käsitettäisi sitä, että kuuron henkinen kehittyminen riippuu ei ainoastaan kanssakäymisestä täysiaististen kanssa (ja heidän kirjaarteittensa), vaan myöskin siitä, että heillä on yhteyttä kohtalotovereihinsa. Sekin, joka tämän näkee, käyttää mielellään silmälappuja».

— »on kaikin keinoin koetettava kehittää kuuron henkistä varustusta yleensä ja koetettava tehdä hänestä mahdollisimman täysiarvoinen jäsen yhteiskuntaamme ja sen lisäksi auttaa häntä kehittymään sopusuhtaiseksi ja onnelliseksi ihmiseksi, joka niillä apukeinoilla, jotka yhteiskunta hänelle antaa, voi kohtuuttoman suuritta rasituksitta kantaa sen raskaan taakan, joka on tullut hänen osakseen».

— »Kukaan, joka pitää yhteyttä kuuroihin heidän lopetettuaan koulunkäyntinsä, ei voine kiistää sitä, että viittomakielellä on keskeinen asema kuurojen välisessä seurustelussa ja että rikas ja huoliteltu kieli tehokkaammin edistää kehitystä oikeaan suuntaan kuin köyhä ja hoidotta jätetty kieli. Jos yleensä tahdomme edistää kuurojen henkistä kehitystä, meidän on katsottava, missä määrin jo kouluaikana voisimme antaa heille siihen tarvittavat edellytykset. Kun eräs edellytyksistä kieltämättä — uskallan väittää näin — on kuurojen oma viittomakieli, on oikeus kysyä, tuleeko kuurojenkoulun ja missä määrin auttaa kuuroja tämän edellytyksen omistamiseen. Uskon, että mikäli yleensä tahdotaan edistää kuurojen henkistä kehitystä, koulun on ojennettava auttava kätensä, kun on kysymys viittomakielen käytöstä ja sen huoltamisesta. Kun viittomakieltä ei voi kitkeä pois, pitäisi minun käsitykseni mukaan koululle olla tärkeää tutkia missä määrin se voi olla avullisena tämän kielen hyvässä huoltamisessa. Tätä ei pitäisi jättää vain kuurojen omille järjestöille, vaan tarvittaisiin yhteistoimintaa niitten ja koulujen välillä. Kun ei ole kysymys kuuroille vieraan kielen opettamisesta, vaan heidän oman kielensä oikeasta omaksumisesta, ei koulun apua olisi sijoitettava lapsikouluihin, vaan jatkokouluun. Käsitykseni on, että koulun on otettava tämä tehtävä. Käsittääkseni Norjan kuurojenpapit ovat tässä suhteessa lähteneet oikealle tielle».

L. A. P.

Kutsu kunniakilpailuun

Pohjoismaiden kuurojen yhteistyökomitea kutsuu täten kaikkia kuuroja taiteilijoita kunniakilpailuun Pohjoismaisen kuurojen kokousmerkin (N.D.S.) aikaansaamiseksi.

Merkki (embleemi) on aiottu sellaiseksi, että se voisi auttaa kuuroja pääsemään kosketuksiin toisten kuurojen kanssa pohjoismaissa matkustaessaan t.m.s., sekä käytettäväksi kaikissa pohjoismaisissa kongresseissa.

Merkki on yhteinen kaikille pohjoismaille (Tanska, Suomi, Norja ja Ruotsi), ja tulee siihen kirjaimet N. D. S. ja jokainen maa tunnetaan lippunsa väristä.

Yhdenmukaisuuden vuoksi pyydetään ehdotukset piirtämään standardikokoiselle paperille (210×297 mm) ja varustamaan salanimellä. Oikea nimi ja osoite suljetaan mukanaseuraavaan kuoreen (päällä salanimi). Ehdotukset on viimeistään joulukuun 31 päivään 1950 mennessä lähetettävä os.: Dansk Døvstummeforbund, Brohusgade 17, København N.

POHJOISMAINEN YHTEISTYÖKOMITEA
Dansk Døvstummeforbund
Norske Døves Landsforbund
Suomen Kuurojen Liitto
Sveriges Dövas Riksförbund

VIHITTY

Arvi Paasonen ***Aune Raakel Linden***

Merkkipäiviä

Mallipuuseppä ADOLF MARTTILA 60 vuotta 23. 6. Säynätsalossa. Syntymäpaikka oli Ruovedellä ja käytyään Mikkelin kuurojen koulun, suoritti hän sen jälkeen Jyväskylän kuurojenammattikoulun. Koulunkäyntinsä lopetettuaan siirtyi Marttila Helylään Myllykylän Tehtaille, sittemmin Helylän Puusepät Oy:lle, jossa työskenteli v. 1903—1918. Viimeksi mainittuna vuonna hän tuli Säynätsaloon tehtaan puuseppäosastolle, jossa toimii edelleen. Tämän pitkän päivätyön Säynätsalon tehtaan palveluksessa hän on suorittanut esimerkillisen uskollisesti.

Urheilu on ollut lähellä sydäntä. Ja varsinkin telinevoimistelu, sillä rekillä hän on voimistellut monet palkinnot itselleen edustaessaan Helylän Voimaa. Samoin hiihtäjänä hän on kunnostautunut ollen aina sarjassaan etupään miehiä. Moni säynätsalolainen tuntee Marttilan myöskin innokkaana shakin pelaajana ja kuuluukin hän nykyään Jyväskylän kuurojen shakkikerhoon, jota hän on ollut perustamassa.

Adolf Marttila on ollut Jyväskylän Kuurojen Urheilijain puheenjohtajana. Myös on hän Säynätsalon VPK:n perustajajäsen.

Mottitalkoisiin Adolf Marttila otti innokkaasti osaa ja olikin ensimmäinen kultakirveen saaja ja suurmestarimerkin omistaja.

Maisteri Sigyn Heikelin 70-vuotispäiviä vietettiin Ruskeasuon siirtolapuutarhan Suuressa Majassa sunnuntaina heinäkuun 2 päivänä. Pitkän poudan jälkeen tuli syntymäpäiväksi pilvinen sää ja kaivattua sadettakin. Puutarhan väki iloitsi siitä ja myöskin vieraat, joita kestitettiin niinkuin vain maisteri Heikeliltä saattoi odottaa.

Päivänsankari joutui monien onnittelujen kohteeksi. Onnittelijoitten joukossa oli Helsingin Kuurojen yhdistys, saman yhdistyksen naiskerho, Helsingin Kuuromykkäin Ystävät, Åvikin säätiö ja Åvikin koti sekä lukuisa ystävien joukko. Myöskin kuulevien taholta maisteri Heikel sai vastaanottaa monia kunnianosoituksia.

Kuvaavaa maisteri Heikelille on, että hän tahtoi ilahduttaa myöskin Åvikin asukkaita menemällä juhlaa seuranneena tiistaipäivänä Åvikiin tarjoamaan koko kodin väelle juhlakavit täytekakkuineen. Juhlavieraan kunniaksi olivat kodin hoidokit ja henkilökunta muodostaneet päivänkakkaroista ja lemmikeistä kukkaiskujan, jota pitkin kunniavieras johdettiin sisälle.

Ulkomailta

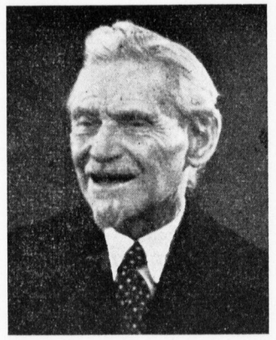

90 VUOTTA täyttää Hauketossa, lähellä Osloa, maalarimest. AXEL L. FLEISCHER syyskuun 13 p:nä. Hän on eräs Norjan tunnetuimmista kuuroista, joka vielä korkeasta iästään huolimatta kirjoittelee Norjan kuurojen lehtiin. Sivuharrastuksena hänellä on taidemaalaus, ollen hänen kätensä tuotteina 200 onnistunutta maisemataulua Norjan tuntureilta ja vuonoilta. Fleischer on tunnetun kuurojen ystävän, Perttulan koulun johtajattaren Emma Hedmanin veli. Hän oli Helsingissä pidetyn pohjoismaisen kuurojenkongressin puheenjohtajia v. 1929, jolloin hän myös viipyi useita kuukausia täällä sisarensa luona. Onnittelemme korkeaan ikään päässyttä ystäväämme.

Kirjapainonjohtaja LAHJA ALBINUS RAINIO täytti heinäk. 6 p:nä 70 vuotta Helsingissä. Suoritettuaan kouluopintonsa Helsingissä ja ammattiopintonsa SKS:n Kirjap. Oy:n kirjapainossa hän tili 1905 Kirjapaino Oy. Sanan toimitusjohtajaksi. Oltuaan välillä WSOy:n kirjapainon johtajana Porvoossa hän myöhemmin on ollut kirjapainoyhtiöiden Ahjon ja Taidon johtajana. Hän toimii edelleen Oy. Surduksen johdossa. Johtaja Rainio on täydentänyt ammatillista pätevyyttään useilla ulkomaisilla opintomatkoilla. Hänet tunnetaan eteväksi alansa ammattimieheksi.

Merkkipäivänään joutui johtaja Rainio monien ja lämpimien kunnianosoitusten kohteeksi. Aamusta iltaan kävi hänen luonaan onnittelemassa lukuisa ystävien ja kirjapainoalan johto- ja toimihenkilöiden joukko. Oy. Surduksen toimihenkilökunta muisti johtajaansa taiteilija Osmo Entelän tekstaamalla upealla adressilla ja suurella kauniilla kukkalaitteella. Saman kirjapainon johtokunta taas onnittelukäynnillään lahjoitti hänelle suurikokoisen hopeisen sikaariaskin omistuskirjoituksineen ja rahalahjoineen. Johtokunnan puolesta tark. J. K. Palomaa puhui johtaja Rainiolle. Runokielin muisti johtaja Rainiota Surduksen monivuotinen tilintarkastaja johtaja Urho Hakkarainen. Lukuisista adresseista mainittakoon Helsingin Faktoriklubin siro adressi ja Realilyseon johtaja Rainion aikuisten elossa olevien kahdeksan luokkatoverin kaunissisältöinen adressi. Sähkösanomia oli saapunut kuudettakymmentä. Ja onnittelukukkia oli lähetetty ja tuotu niin runsaasti, että johtaja Rainion kauniissa kodissa niitä oli pöydät ja hyllyt täynnä.

Neiti AINA BLOMQVIST täytti elok. 8 p:nä 60 vuotta Helsingissä. Hän syntyi kuurona Jomalassa Ahvenanmaalla, kävi Porvoon kuurojenkoulun ja palasi sitten kotiseudulleen, jossa työskenteli monta vuotta, kunnes sai paikan ompelijattarena Helsingin diakonissalaitoksella 1923. Samoihin aikoihin hän liittyi Helsingin Kuurojenyhdistyksen jäseneksi, jossa hän sai vähitellen yhä useampia luottamustoimia.

Ammattinsa vuoksi tuli nti Blomqvist Hels. kuurojen ompeluseuran tukipylvääksi ja toimi ompeluseuran johtajana monia vuosia. Samoin hänet valittiin kuurojen kirkkoneuvostoon, jossa hän on pitänyt huolta kirkonkalustosta ja koristamisesta. Yhdistyksen johtokuntaan hän on kuulunut monta vuotta ja huolehtinut jäsenmaksujen perimisestä. Myös naiskerhon johtokuntaan hän on kuulunut ja johtanut laulukuoroa suurella antaumuksella. Neiti Blomqvistia on yhdistyksessä paljon käytetty hänen auttavaisuutensa, tunnontarkkuutensa ja velvollisuudentuntonsa vuoksi. Toivotamme hänelle leppoisaa elämän iltaa.

Eläkemies GABRIEL LAUKKANEN täytti Juvalla 70 vuotta elok. 14 p:nä. Hän kävi Kuopion kuurojenkoulun. Kotitalostaan Suikkalanmäeltä hän muutti 1922 veljensä pojan luo Levänomaisille, jossa on ollut siitä lähtien. Hän on erittäin ahkera ja kunnollinen, toimien kaikenlaisissa taloustehtävissä. Luonteeltaan on setä Kaape (kuten häntä tavallisesti nimitetään) erittäin ystävällinen ja iloinen sekä osaansa tyytyväinen esimerkiksi kelpaavalla tavalla. Hänellä on sitä sydämellistä palvelevaa rakkautta, jota me jokainen kaipaamme jokapäiväisessä elämässä. Hän on aina valmis auttamaan toisia, itsensä unohtaen. Toivotamme setä Gabrielille onnea ja siunausta kiitollisin mielin sekä rattoisaa elämän iltapäivää. Palkitkoon Jumala setä Gabrielille hänen hyvyytensä moninkertaisesti.

Neiti SOHVI VÄTTÖ täytti 50 vuotta elok. 17 p:nä Lauritsalassa. Hänet tunnetaan hymyilevänä ja aurinkoisena ihmisenä. Onnittelemme.

Rouva HULDA YLEN täytti elok. 17 p:nä Helsingissä 70 vuotta.

Rouva SANNA VAINIONMÄKI täyttää syysk. 9 p:nä Helsingissä 50 vuotta.

Valdemar Holmberg (keskellä) vieraittensa seurassa oman talonsa pihalla.

Puunleikkaaja WALDEMAR HOLMBEG täyttää 50 vuotta syyskuun 15 p:nä Tammisaaressa. Syntynyt Tenholassa ja kuuroutunut 6 vuotiaana. Käytyään Porvoon kuurojen koulun hän opiskeli puusepänammattia kolme vuotta ja antautui kokonaan puunleikkaajaksi. Nuorena poikana hän innostui harjoittelemaan juoksua ja hiihtoa kehittyen huomattavaksi urheilijaksi. Surullisen tapaturman uhrina etevä keskimatkojen juoksijamme joutui pois aktiiviurheilijaimme rivistä monissa koti- ja pohjoism. kilpailuissa kunnostautuneena. Syksyllä 1925 kävellessään saunasta kotiin oikotietä pitkin rautatietä joutui hän Tammisaaren asemapihalla päivystäjäveturin ruhjottavaksi, jolloin häneltä katkesi toinen jalka kokonaan poikki. Holmberg on toiminut Länsi-Uudenmaan kuurojen yhdistyksen sihteerinä 15 vuotta. Hänen erikoisharrastuksena on puutarhan viljely, ollen myös suuri eläinten ystävä. Hän rakensi itselleen asuintalon v. 1925. Sodanaikaisessa pommihyökkäyksessä tämä talo vaurioitui pahasti, mutta vastoinkäymisistä hän ei lannistunut, vaan korjasi sisukkaasti kuntoon.

Toivomme kaikki reilulle kelpo kansalaiselle hyvää terveyttä ja työtarmoa kotitalon hyväksi.

E. Ks.

Kokouksia

POHJOISMAISET KUUROJENPAPIT vierailevat maassamme syysk. alussa ja sen vuoksi järjestetään juhlat kuuroille Mikkelin koululla 9. 8. illalla ja Kuopion koululla 10. 9. samoin illalla. Kaikki paikkakuntalaiset kuurot tervetulleita!

JYVÄSKYLÄN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään kuurojenkoululla syyskuun 9—10 p:nä, alkaen lauantaina klo 17. Esitelmöimään ovat lupautuneet rouva ja toimittaja Pitkänen. Ohjelma on monipuolinen ja vaihteleva. 25 %:n alennus rautateillä. Tervetuloa!

LUOKKAKOKOUS Jyväskylässä 9—10 p:nä syyskuuta *peruutettiin* monien yhteensattumien vuoksi. Toivottavasti ensi vuoden aikana onnistutaan järjestämään kaikkien syksyllä 1940 Kuopiossa lopettaneiden luokkien yhteinen kokous, johon toivotaan mahdollisimman monen voivan saapua vanhoja koulumuistoja verestämään.

TURUN Kuur.yhdistyksen esitelmäpäiville aikoville huomautetaan, että lauantaina syyskuun 16 p:nä ennen klo 11,30 kokoonnutaan Kaskenkatu 1 lähelle Auran siltaa ja sieltä lähdetään opintoretkelle Värtsiläyhtymän laivatelakalle. Samana päivänä aloitetaan esitelmäpäivät kuurojenkoululla klo 18. 25 %:n matkalippualennus saatu.

LUOKKAKOKOUS Turussa. Vuonna 1930 koulunsa päättänyt opettaja J. K. Palomaan luokka kokoontuu Turun esitelmäpäivien aikana syyskuun 16—17 p:nä. Luokkatovereita pyydetään ilmoittautumaan päivällisten järjestämistä varten syyskuun 10 päivään mennessä os. Herra E. Saarinen, Turku, Sirkkalankatu 10 A 15.

JOENSUUN Kuurojenyhdistyksen syyskokous pidetään Niinivaaran kansakoululla sunnuntaina syyskuun 24 p:nä klo 13. Esillä on tärkeitä keskustelukysymyksiä.

LAHDEN Kuurojen yhdistyksen *20-vuotisjuhla* ja esitelmäpäivät ovat syyskuun 30 ja lokakuun 1 päivinä Yhteiskoululla, alkaen lauantaina klo 19. Puhujia on pyydetty Tampereelta ja Helsingistä. 25 %:n alennus rautateillä on saatu.

SÄYNÄTSALON Kuurojen yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Säynätsalon Lehtisaaressa lokakuun 7—8 p:nä, alkaen lauantaina klo 19. Esitelmöimään on lupautunut hra Carl-E. Martola Helsingistä. Muun hyvän ohjelman takaa 25-päinen nuorisojoukko. Tulkaa näkemään ja virkistymään pieneen saarivaltakuntaamme. 25 %:n matkalippualennus Jyväskylän asemalle. — Kaupungista lähtee joka tunti linja-auto Säynätsaloon.

VAASAN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät ovat lokakuun 7—8 p:nä alkaen lauantaina klo 19. Kokoontumispaikka ilmoitetaan perillä. Ohjelma tulee olemaan runsas ja monipuolinen. Puhujiksi ovat lupautuneet toim. R. Pitkänen Helsingistä ja hra Bruno Rautalammi Porista. Tervetuloa läheltä ja kaukaa! 25 %:n rautat. alennus on saatu.

TAMPEREEN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään lokakuun 7—8 p:nä omassa huoneustossa Kyttälänk. 8. Ohjelma vaihteleva ja hyviä puhujia. 25 %:n matkalippualennus saatu rautateillä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

HELSINGIN Kuur.yhdistyksen Nuorten kerhon 10-vuotisjuhla ja nuorten valistuspäivät pidetään lokak. 7—8 p:nä Liisankatu 27 A 8:ssa. Lauantaina klo 19 on 10-vuotisjuhla arvokkaalla ohjelmalla. Kaikki tervetulleita. — Sunnuntaina alkavat päivällä nuorten valistuspäivät — ajasta ilmoitetaan myöhemmin — ainoastaan nuorille sekä kutsuvieraille. Klo 19 on illanvietto, johon ovat tervetulleet sekä vanhat että nuoret. 25 %:n alennus rautateillä on saatu. Tervetuloa!

KOKKOLAN Kuurojenyhdistys järjestää esitelmäpäivät lokakuun 14—15 p:nä hyvällä ohjelmalla. Toimittaja R. Pitkänen tulee esitelmöimään. Rautateillä on saatu 25 %:n matkalippualennus. Tervetuloa!

HÄMEENLINNAN Kuur.yhdistys toimeenpanee esitelmäpäivät lokakuun 21—22 p:nä tyttölyseolla, alkaen lauant. 21 p:nä klo 18 ja jatkuen sunnuntaina. Hyviä esitelmiä. Hyviä puhujia. Rautatiellä 25 % alennus. Syd. tervetuloa Hämeenlinnaan.

KOTKASSA pidetään esitelmäpäivät 21—22 p:nä lokakuuta, mahdollisesti Kotkan Työväenopistolla Satamakatu 4. Lokakuun numerossa ilmoitamme tästä tarkemmin. Tilaisuus alkaa lauantaina klo 18. Sunnuntaina klo 10 tehdään retki Kymin Insuliittitehtaalle — se on näkemisen arvoinen, koska se on ainoa laatuaan Suomessa ja ehken myös Pohjoismaissa. Sieltä palattua on jumalanpalvelus. Illalla klo 16 jatkuu esitelmätilaisuus. Hyvät esitelmöitsijät saadaan ja ohjelma tulee olemaan vaihteleva.

Asunnon tarvitsijoille ilmoitamme, että he hyväntahtoisesti ilmoittaisivat lokak. 15 päivään mennessä haluavatko hotellista huoneen, yksityisten luo voivat muutamat päästä kun ilmoittavat siitä Eeva Lehtiselle, os. Kotka, Saarnitie 4. 25 % alennus rautateillä on saatu.

HELSINGIN K.Y:n Shakkikerho toimeenpanee seuraottelun Pietarsaaren ja Helsingin välillä lokakuun 21—22 p:nä Liisankatu 27 A 8:ssa alkaen lauantaina klo 14,30 ja jatkuen sunnuntaina klo 10:ltä. Samanaikaisesti suoritetaan shakkiseuraottelu Tampereen A-joukkueen ja Helsingin B-joukkueen välillä, siis sunnuntaina klo 10. Shakinharrastajat tervetulleita otteluja seuraamaan. Rautateillä 25 %:n alennus.

RAITTIUSJUHLAT Helsingissä 28—29 p:nä lokakuuta. Ohjelma arvokas ja monipuolinen. Tervetuloa raittiusaatteen kannattajat ja muutkin.. Lähemmin seuraavassa numerossa. 25 %:n matkalippualennusta toivotaan.

Kotimaasta

DIAKONISSA Karjalan kuuroille. Lappeenrannan kuurot voivat nyt kääntyä apua tarvitessaan kaikissa asioissa sisar *Tyyne Heikkilän* puoleen, joka on ollut Helsingissä oppimassa kuurojen kieltä. Diakonissa Tyyne Heikkilän osoite on: Lauritsala, Seurakunnan talo. Toivotamme hänet tervetulleeksi.

KUOLLUT. Neiti *Vera Koroleff* kuoli Marian sairaalassa elok. 9 p:nä 88 ikävuodellaan. Hän on syntynyt Helsingissä ja menettänyt kuulonsa 2-vuotiaana. Kävi Pietarin kuurojenkoulun ja liittyi Helsingin K.Y:n jäseneksi 1896. Osallistui uutteruudella ompeluseuran toimintaan. Yhdistys on kutsunut hänet vakinaiseksi jäsenekseen tunnustukseksi uskollisesta jäsenvelvollisuuksien täyttämisestä 40 vuoden aikana. Vera Koroleff tunnettiin aina ystävällisenä ja hienotunteisena henkilönä, jota kaikki toverit ihailivat. Häntä jäi lähinnä suremaan omaiset ja ystävät. Hautaus tapahtui 11. 8. kreikkalaiskatolilaiseen hautausmaahan.

Puuseppä *August Nordberg* kuoli Vaasassa 26. 8. Hautaus tapahtui 3. 9.

LIIKENNEONNETTOMUUKSIA. Elok. 7 p:nä klo 16 jälkeen, kun Vaasan puuvillan työntekijät olivat palaamassa työstään kaupunkiin, tuli Palosaarelta päin henkilöauto VX-39 ajaen tavallista kovempaa vauhtia syystä että se vei sairaalaan erästä happoa silmäänsä saanutta saippuatehtaan työmiestä. Rouva *Helmi Nordberg* ei kuullut auton äänimerkkejä, joten hän ei kapealla sillalla osannut ajaa tarpeeksi paljon syrjään. Hän sai ohittavasta autosta voimakkaan töytäisyn, pudoten pyörältään katuun. Hänet kuljetettiin samalla autolla nopeasti sairaalaan, johon hän jäi hoidettavaksi. Hengenvaaraa ei ole. Onnettomuus on katsottava puhtaaksi tapaturmaksi.

Sydänmaan asemalla 13. 8. töytäsi Vaasan pikajunan veturi n. 500 m:n päässä asemalta kaapelialituksia laittavaa *Leo Kolistoa,* joka meni tajuttomaksi saatuaan päähänsä vaikeita ruhjevammoja. Hän ei kuullut junan tuloa eikä havainnut tovereittensa antamia varoitusmerkkejä. Loukkaantunut 25-vuotias kuuro toimitettiin Seinäjoen lääninsairaalaan, jossa hän tajuihinsa tulematta kuoli. Hän oli perheetön.

Anjalan kirkolla ajoi tie- ja vesirakennushallituksen omistama kuorma-auto kuuron vanhuksen *Ida Rättärin* yli. Vanhus ei ollut tietä ylittäessään havainnut auton tuloa. Auto koetti viime hetkessä väistää ja syöksyi ojaan, mutta Ida Rättäri ehti saada ruhjevamman päähänsä ja menetti tajuntansa. Hänet kuljetettiin sairaalaan. Hengenvaaraa ei kuitenkaan liene.

HIRVIÄ nähtiin Lasolassa A. Jäkälän puutarhassa kesäk. 12 p:nä aamupäivällä. Uroshirvi tuli puutarhaan, katseli ja kääntyi metsään. Kolmen päivän kuluttua tuli uudestaan koko hirviperhe: uros, naaras ja vasikka. Harvinainen tapaus vilkasliikkeisellä paikalla.

WELLAKSEN juhannusretki. Juhannusaatto valkeni aurinkoisena 12 Wellakselaiselle, jotka puolen päivän maissa läksivät polkupyörillä taivaltamaan kohti Raippaluodon Norra Vallgrund'ia, jonne on 30 km matka. Ajettua n. 10 km tuli pieni kolari, kun Meeri ja Sirpa ajoivat yhteen niin että menivät nurin ja toisen housut joutuivat tarvitsemaan neulaa ja lankaa. Alaskaan saavuttua täytyi tehdä pieni merimatka, maan mittojen mukaan 3 km (allekirjoittanut ei tunne merimittoja). Moottoriveneen saavuttua Raippaluotoon läksimme taas polkemaan kohti Norra Vallgrund'ia. Perille saavuttua meitä vastassa oli 30 muuta Wellakselaista, jotka olivat lähteneet autolla, ja joista allekirjoittanut ei voi kirjoittaa mitään, koska hän ei ollut laiskurien mukana. Raippaluodon satamasta Norra Vallgrundiin saimme polkea koko matkan sateessa. Aurinko ei viitsinyt meille hymyillä muuta kuin lähtiessämme.

Juhannus vastaanotettiin kokkotulen ja leikkien merkeissä. Auringon laskettua ja jälleen noustua lähdettiin yöpuulle, jossa uinahdettiin väsymykset pois. Aamulla auringon osoittaessa 7:n tienoita allekirjoittanut hyppäsi pystyyn ja heti perään KUL:n tunnettu ennätysjuoksija Toivo, joka pinkoi heti metsään verryttelemään. Seuran puheenjohtaja Teuvo oli vähän laiskalla päällä noustessaan viimeiseksi, mutta toimessa hän on ahkera. Päivän kuluksi potkittiin ja heitettiin palloa. Pelattiin myös koripallo-ottelu, jossa oli korin sijasta aidan tolpat. Se puoli, joka sai eniten osumia vastapuolen tolppaan, oli voittanut. Tämä ottelu pelattiin miesten ja naisten kesken. Miehet voittivat niukasti 6—4. Sen jälkeen käytiin uimassa ja muu aika kulutettiin rupattelun ja leikin merkeissä.

Auringon taas laskettua lähdettiin paluumatkalle, joka sujui muuten hyvin, lukuunottamatta sitä, että muuan henkilöauto yht'äkkiä sukelsi mäen takaa retkeläisiä kohti. Onneksi ei sattunut muuta vakavampaa kuin sananvaihto kuljettajan ja seuran puheenjohtajan välillä. Syy ei ollut retkeläisten, vaan autoilijan, joka ajoi kovaa vauhtia ja näkyväisyys oli huono. No niin, onnellisesti päästiin perille Vaasaan. Ensi vuodeksi odotamme valoisampaa juhannusta. Sune.

VARKAUDESSA pidetään esitelmäpäivät lokakuun 28—29 p:nä luultavasti kansakoululla lähellä kirkkoa. 25 %:n alennus rautateillä saatu. Lähemmin ensi numerossa.

KUOPION Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään kuurojenkoululla marraskuun 4—5 p:nä. 25%:n matkalippualennus rautateillä on saatu. Lähemmin ensi numerossa. Tervetuloa!

OULUSSA pidetään esitelmäpäivät kuurojenkoululla marraskuun 25—26 päivinä tunnetusti hyvällä ja monipuolisella ohjelmalla. 25 %:n rautatie-alennus on saatu. Tervetuloa!

LAPPEENRANNASSA pidetään esitelmä- ja kirkkopäivät marraskuun 25—26 p:nä Lappeen seurakuntatalossa Kirkkokatu 10, alkaen lauantaina klo 18. Puhujiksi tulevat rovasti Otto Myyryläinen, pastori Lauri Paunu, rouva Katri Pitkänen, useita seurakunnan pappeja sekä omia puhujia. Majoituksesta huolehditaan. Rautatiellä 25 %:n alennus. Tervetuloa!

VIMPELISSÄ pidetään esitelmäpäivät ja pikkujoulujuhla joulukuun 2—3 p:nä. Pitäkää tilaisuus muistissanne. Lähemmin ilmoitetaan marraskuun numerossa. 25 %:n matkalippualennus on saatu Kauhavan asemalle, josta pääsee linja-autolla mukavasti Vimpelin kirkolle.

JÄRVENPÄÄN raamattukurssien viimeisenä iltana perustettiin Suomen ja Afrikan kuurojen välinen ystävyys, nimeltä Suomen pakanain ystävät. Tämä ilta muodostui historialliseksi syystä, että se oli ensimmäinen perustamamme ystävyysliitto Afrikan kuurojen kanssa ja ehkä ensimmäinen sivistyskansojen keskuudessa.

Nyt täällä kotimaassa koetamme edistää kuurojen pakanoiden sivistyspyrkimyksiä keräämällä ja lahjoittamalla rahaa kaukaisten kohtalotoveriemme hyväksi, että hekin pääsisivät tiedon valosta ja kristinuskosta osallisiksi. Sitten myöhemmin, kun varoja on kertynyt tarpeellinen määrä, lähetetään ne Afrikkaan, jotta lähetyssaarnaajat siellä voisivat järjestää niin, että joku lahjakas Afrikan kuuro voisi matkustaa pitkän matkan takaa saamaan oppia ja sivistystä. Sitten täysin oppineena tämä Afrikan kuuro voisi opettaa muita vähempiosaisia kuuroja siellä levittämällä jaloja kristinuskon aakkosia ja tiedon aarteita kohtalotoveriensa keskuuteen siihen pimeään maailmaan, missä he yhä elävät. Me Suomen kuurot olemme saaneet suuren tehtävän Jumalalta, kun saamme tehdä lähetystyötä.

Järvenpäässä kerättiin jo pieni summa rahaa kuurojen pakanoiden hyväksi. Se pantiin pankkiin kasvamaan korkoa ja sisar Eeva Malmila hyväntahtoisesti suostui hoitamaan talletusta. Olisi hyvä, jos monet kuurojen yhdistyksen perustaisivat ompeluseuroja Afrikan kuurojen hyväksi ja siitä kertyvät varat lähettäisivät sisar Eeva Malmilalle. Tai ompeluseuroissa tehdyt työt voitaisiin kokonaan lähettää Helsinkiin, jossa sisar Malmila järjestää myyjäiset kuurojen pakanoiden hyväksi. Jumala on moninkerroin palkitseva jokaisen pienen lahjan ja palveluksen, mikä ilomielin tehdään Hänen valtakuntansa työn hyväksi.

Kuurot saivat innostuksen lähetysasiaan Järvenpään opistossa vierailleelta lähetyssaarnaaja Valde Kiviseltä, joka oli vast'ikään palannut Afrikasta. Hän toi tuoreet terveiset Afrikasta ja kertoi Ambomaan kuuroista, joita siellä on muutamia odottamassa aamunkoittoa ja parempaa aikaa yksinäisyyteensä. Ester Koskinen

LAUSUMME parhaat kiitoksemme kaikille niille, jotka ovat kunnioittaneet rakkaan vainajamme *Paavo Valtarin* muistoa ja ottaneet osaa syvään suruumme.

Omaiset.

Rakas hyvä poikani ja veljemme,
Maanviljelijä

PAAVO KUSTAA VALTARI

synt. Hattulassa 30. 4. 1908, otettiin äkkiä luotamme tapaturman kautta 10. 7. 1950.

Kaipauksella muistellen:

Äiti.
Alli, Yrjö ja Sakari Mäkelä,
Kaisu, Ilmari ja Raija Valtonen,
Antti, Kaija ja Pekka Valtari,
Mikko ja Annikki Valtari.

Et tienyt kun viimeksi kotoa lähdit,
et' lähdit sä viimeisen kerran,
vaan parempi koti avoinna on nyt
luona taivahan Herran.

Rakkaamme

VILHO EMIL PELLINEN

synt. 2. 9. 1925, kuoli Kuopion k.t. sairaalassa 24. 5. 1950.

Suremaan jäivät:

Isä, mummo, Elsa, Aino ja Matti
Hilda Heimonen ynnä muut sukulaiset ja tuttavat.

Ah autuas, ken taivaaseen Jo varhain päässyt on.
Ja luottain Herraan Jeesukseen Kuolosta eloon.
Ei kestä täällä riemut maan. Ei elon onni parhainkaan. Ei voimat nuoruuden.

Surulla ilmoitan, että rakas puolisoni ja isäni

HJALMAR STEN ELLMEN

synt. Maariassa 12. 11. 1897, sai lähtökäskyn niin äkkiarvaamatta 14. 6. 1950 Maariassa.

Häntä jäivät kanssamme kaipaamaan neljä veljeä perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät.

Puoliso ja poika.

Ihana on väsyä viimeisen kerran,
nukkua sylihin elämän Herran.

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

55. vuosikerta

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja URHO KIERIMO, Turku, Kuurojenkoulu. Puh. 11 490.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Eino Karilas, J. K. Palomaa, Lauri Paunu, Katri Pitkänen.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen kuukauden 15 päivää.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1950 kotimaassa 300:—, ulkomaille 400:—. Tilauksia vastaanottavat kaikki postitoimistot.

Ilmoitushinnat: 1/1 siv. 4.000:—, 1/2 siv. 2.000:—, 1/4 siv. 1.000:—. Lähempiä tietoja saa puh. 38 154.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tahi talouspääll. Evert Toiviolle, Helsinki, Laivurink. 33 D 88.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

SEPTEMBER 54 ÅRGÅNG Nr 9 - 1950

Redaktör: *Börje Ahlbäck,* Helsingfors, St. Robertsg. 1 A 5

Till våra läsare

Kuurojen Lehti och Tidskrift för Döva utkomma härmed nu sammanslagna till ett provnummer, vilket tillsändes båda tidskrifternas läsare. Det är att hoppas att detta arrangemang utfaller väl och vinner allas gillande.

Redan för tiotal år sedan började vårt svenskspråkiga organs förluster år för år växa och prenumeranternas antal förminska. Ett flertal gånger har vårt Förbunds Centralstyrelse tillstyrkt den svenskspråkiga tidskriftens upphörande, och i stället utge duplicerade nyhetsblad. Varenda en vet att, tryckningskostnaderna år för år stigit, ja nuförtiden ett flertal gånger i året. Att höja prenumerationsavgifterna i samma veva är av lättförklarliga skäl förkastligt.

Vid vårt Förbunds årsmöte den 25 mars i år var denna sak framme till diskussion och förslaget att sammanslå tidskrifterna vann gehör, då det ekonomiskt sett var det enda rätta. Det beslöts att redan i höst börja med sammanslagningen och utge provnummer, som tidskrifternas läsare själva få bedöma och avgöra.

Kuurojen Lehti har för både innehåll och utstyrsel vunnit ett gott erkännande av alla nordiska länders döva. Ypperliga artiklar och värdefulla upplysningar av våra främsta döva skribenter har fört tidskriften i jämnbredd med de övriga nordiska tidskrifterna. Tidskrift för Dövas tillbakagång och misär är beklaglig. Vi vilja därför servera våra svenskspråkiga döva ett lika innehållsrikt, omväxlande och till formatet ett lika elegant organ som det finskspråkiga. Det går endast genom en sammanslagning av båda tidskrifterna, detta sätt har dessutom den fördelen att tryckningskostnaderna nedgå med flere tiotals tusen mark, vilka mer än väl behövs att förbättra den nu tvåspråkiga tidskriftens illustrering och utstyrsel.

I den sammanslagna tidskriftens svenska del införes i början av bladet förkortade artiklar och förklaringar från finska delen av tidskriften, och sedan svenska artiklar, nyheter och annonser.

Om, få vi hoppas, det går väl, så utkommer Kuurojen Lehti — Tidskrift för Döva från början av nästa år sammanslagna (16 sid. plus omslag = 20 sidor, ibland 24 sidor). Tidskriftens omslagskliche kommer att omändras, så att den blir sådan, att varenda döv i landet igenkänner lätt som den egna tidskriften, vare sig hans eller hennes modersmål är finska eller svenska.

Som huvudredaktör i den sammanslagna tidskriften verkar som förut Förbundets högaktade ordförande, föreståndaren i Åbo dövasskola *Urho Kierimo.* Redaktionssekreterare förblir redaktör *Rurik Pitkänen* och som svenskspråkig redaktör medverkar *Börje Ahlbäck* samt som övriga medverkande våra bästa finsk- och svenskspråkiga korrespondenter. Med på detta sätt samverkande krafter hoppas vi tillfredsställa alla parters anspråk på en fullgod tidskrift.

Vårt Förbund har alltid strävat samla alla krafter i den tysta världen samman till en fast enhet som arbetar för alla dövas väl, av vad part han än tillhör. Därför hoppas vi att alla Förbundets medlemmar stöda vår sak och ställa sig förståeliga till våra försök att genom sammanslagningen lätta på bördan av de höga tryckningskostnaderna. Olika hörande sammanslutningar ha förfarit på samma sätt och funnit detta högst fördelaktigt.

Vi be framförallt våra svenskspråkiga föreningar och medlemmar att på möten dryfta sammanslagningen av tidskrifterna, och meddela meningsutbyten före den 1 oktober till adress Finlands Dövas Förbund, Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10. Därefter kommer förbundets Centralstyrelse att fatta slutligt avgörande i saken.

Förbundets sekreterare.

FOLKHÖGSKOLEKURS FÖR DÖVA

ordnade Finlands Dövas Förbund den första gången i St. Michels Ungdomsinstitut den 10—16 juli och lyckades denna kurs utomordentligt bra. Det var 22 ordinarie elever och därtill besöktes kursen av mången döv ifrån närmaste omgivning. Lärarna var fil.mag. Veikko Lehvä, prosten Otto Myyryläinen, fru Katri Pitkänen och red. Rurik Pitkänen. Läraren Irja Nissinen och prosten Otto Myyryläinen redogjorde sevärdheter och historia av orten under de exkursioner, som man gjorde till St. Michels stad, Tuukkala och Porrassalmi.

Måndagen den 10 juli kl. 10 mötte både lärarna och eleverna varandra på St. Michels station, varifrån prosten Myyryläinen hade ordnat busstransporten till institutet. Ungdomsinstitutet, före detta Paukkula gård, befinner sig utanför staden, bakom en vacker vik. Rektorn av institutet, fil.mag. Väinö Kaasalainen och hans fru, lärare Aino Kaasalainen medverkade genom deras vänlighet till det, att kursen lyckades bra.

Efter lunchen började vi studierna, som sedan fortsattes ända till lördag-kväll. Lärarna höll turvis lektioner, och på pauserna fick vi spela olika bollspel på den mjuka gräsmattan på gården. Maten, som lagades för oss, var riktigt god.

På morgonen började arbetet kl. 9 och det slutades kl. 17 på eftermiddagen. Efter kl. 17 åt vi middag, och sedan fick vi gå till staden, eller göra någonting annat, som intresserade. Kl. 22 måste var och en vara på sin bädd, för att vila och samla krafter för följande dag.

Under kursveckan gjorde vi några exkursioner i omgivningen. Vi besökte hemortsmuseet i Savilahti gamla kyrka, och drack kaffe i prosten Myyryläinens vackra hem, som vi beundrade en tid, innan lyxbussen nr 56 av Ab. Savon Linja Oy. förde oss tillbaka till Paukkula gård.

Andra färden gjordes med samma bil först till Tuukkala kyrkogård (av 1100—1300-talet) och därifrån till Porrassalmi, som är en av de berömdaste historiska ställena i Finland. Här har våra tappra soldater i juni 1789 under ledning av Kurt von Stedingk kämpat en storartad strid mot den övermäktige fienden. Georg Carl von Döbeln och Yrjö Maunu Sprengtporten äro också två namn, som tillhör Porrassalmis historia.

På lördag, som var den sista kursdagen, fick vi bada i institutets nya bastu. Senare på kvällen ordnades slutfest i den särskilt vackra festsalen. Programmet var gjort helt av eleverna. Värdsfolket i institutet, Aino och Väinö Kaasalainen, fick emottaga vackra rosor som tack för allt besvär de hade haft för vår skull. Rektor Kaasalainen tackade och önskade, att vi skulle ha möjlighet att ha likadana kurser i institutet.

Summan, som blev över av kurskostnaderna, delades för deltagarna som resebidrag, och alla var nöjda för att de hade fått vara med.

Deltagarna på den första folkhögskolekursen för döva var följande: Kaisu Antila, Bernhard Kaski, Pentti Korhonen, Helka Övrebo, Meeri Parkkinen, Teuvo Lillunen, Sulo Tyyniaho, Tyyne Kalliokoski, Annikki Virpi, Valto Vanhanen, Elli Kataja, Impi Laikola, Torsten Rikström, Aleksi Savolainen, Kirsti Turunen, Hilkka Kaksonen, Eero Parviainen, Kalle Holopainen, Eukari Happonen, Mikko Häyrinen, Aino Häkkinen, Eeva-Liisa Rantalainen.

Enligt vad lärarna tyckte, var deltagarna alla vetgiriga. Under den hela kurstiden rådde det bland eleverna en bra kamratskap och en mönstergill ordning.

Vi önskar till slut, att vi skulle till nästa år få ett så stort statsbidrag, att man kunde ordna en två veckors kurs och för ett större antal deltagare.

NORDISKA TECKENSPRÅKSKOMMITTENS MÖTE

hölls i Hausjärvi den 25—28 juli. Från Danmark kom kommittemedlemmarna överlärare Sofus Kjær, konstruktör Ole M. Plum och ständige sekreteraren, danska socialministeriets befullmäktigade Ove Malte Caspersen, från Sverige arkitekt Gösta Wiberg och tapetserare Kurt Ericsson, från Norge yrkeslärarna Nils Gjerstedt och Asgar Breiteig. Samtliga äro döva utom överlärare Kjær och befullmäktigade Caspersen. Därtill voro danskarnas fruar med på turistresa. Finland representerades av konstnären Lauri Vainola och redaktör Rurik Pitkänen.

Mötet började den 25 juli kl. 9, varvid Finlands Dövas Förbunds viceordförande Lauri Vainola hälsade gästerna välkomna med några ord.

Kommitten arbetade framgångsrikt och i samförståndets anda. Resultatet blev gott, ty en hel del gemensamma tecken blev färdigt utformade. Den 28 juli blev det utfärd till det natursköna Aulango-Karlberg, vars bländande vackra sjölandskap väckte gästernas beundran.

Därefter gick Nordiska *samarbetskommittens* möte i Hausjärvi under ordförandeskap av redaktör Pitkänen med konstnären Vainola vid protokollet. De olika länderna representerades av samma ovannämnda representanter.

Trots den stora arbetsbördan var arbetet flytande och flera viktiga frågor blev behandlade. Efter de givande mötena fick man bada i en finsk bastu och uppiggas efter det fordrande arbetet.

I avslutningssamkväm tackade deltagarna Finlands Dövas Förbund, som hade ordnat mötet i en lugn omgivning på landet. Fru och konstnär Vainola fick emottaga ett varmt tack för de trivsamma förhållandena under hela mötesveckan.

På lördagen återvände gästerna till Helsingfors där arkitekt Gösta Wiberg höll ett intressant föredrag om samarbetet av döva i Sverige och om verksamheten av deras förbund.

På söndag morgon reste alla andra bort utom arkitekt Wiberg, som var några dagar i huvudstaden och besökte också Åvik, där han ordnade kaffeservering åt internerna.

JÄRNVÄGSRABATTER

Järnvägsstyrelsen har beviljat 25 % rabatt till nedanstående sammankomster:

Jyväskylä, den 9—10 sept. föredragsdagar
Åbo, den 16—17 sept. föredragsdagar.
Lahti, 30 sept.—1 okt. föredragsdagar
Vasa, 7—8 okt. föredragsdagar
Tammerfors, 7—8 okt. föredragsdagar
Helsingfors, 7—8 okt. upplysningsdagar för ungdomen
Säynätsalo, (rabatt till Jyväskylä station) 7—8 okt. föredragsdagar
Gamlakarleby, 14—15 okt. föredragsdagar
Kotka, 21—22 okt. föredragsdagar
Helsingfors, 21—22 okt. schackdagar
Tavastehus, 21—22 okt. föredragsdagar
Varkaus, 28—29 okt. föredragsdagar
Kuopio, 4—5 nov. föredragsdagar
Helsingfors, 4—5 nov. föredragsdagar och höstfest
Uleåborg, 25—26 nov. föredragsdagar
Villmanstrand, 25—26 nov. kyrkodagar
Vimpeli (Kauhava station), 2—3 dec. föredragsdagar.

Den beviljade rabatten är i kraft 2 dagar före och 2 dagar efter mötet. Åt deltagarna säljes på avgångsstationen 1½ enkel biljett. Dessa biljetter, som ej få givas bort på ditfärden, stämplas på avgångsstationen med stationens stämpel. Jämte resebiljetterna gives å stationen åt varje resande en blankett n:o 2416, på vilken stämplas stationens namn- och datumstämpel. Dessa blanketter skall ifyllas av mötets arrangörer, och förses med förbundets stämpel. För återfärden är de köpta biljetterna giltiga med det på ovannämnda sätt ifyllda och stämplade intyget. Detta jämte biljetterna skall vid resans slut ges åt konduktören.

LANDSKAMPEN I FRI-IDROTT SVERIGE—FINLAND.

— den tredje i ordningen — utkämpades i Helsingfors den 19—20 augusti i vackert och varmt väder. Det svenska laget, ledare SDI:s ordförande K. Karlsson och redaktör N. E. Berggren, anlände med Vellamo till Helsingfors lördag morgon. Dessutom medföljde ett halvt tiotal turister. Flygvägen anlände strax innan tävlingarna började, en av svenskarna, K. Gardell. Gästerna fingo vila ut en god tid på hotellet innan kampen började.

Tävlingarna gingo på Djurgårdens sportplan och c:a 300 döva sportintresserade och en handfull hörande följde intresserat med den hårda kampen. Prisdomare och funktionärer bestod enbart av döva och de fullföljde sina åligganden mönstergillt. KUL:s prisdomarkurser börja bära frukt.

Lördagen kl. 14 började landskampen med förbimarsch och uppställning av de båda lagen. KUL:s ordf. Urho Lehtimäki höll öppningstalet och hälsade gästerna välkomna och talet besvarades av ordf. K. Karlsson å gästernas vägnar. Tävlingarna började med 400 m. löpning, varvid sympatiska och vackert löpande svensken Gustav Engström (hans hustru är finländska) segrade och gav upptakten till ett svenskt kämpahumör och segervilja. I stav vann Finland väntad dubbelseger. Segraren Broman försökte sätta nytt världsrekord med 350 men lyckades ej. Om finsk otur vittnar Bror Södergårds 1 cm-förlust i längdhoppet. I kulstötningen dominerade de gamla kämparna Åström och Kaurela över ungdomarna. 1500 m. loppet gav väntad svensk dubbelseger, det ståtliga svenska paret löpte lätt ifrån de våra som gjorde en blek insats.

Lördagens resultat:

400 m: 1) G. Engström, Sverige 52,9; 2) T. Tarvonen, Finland 53,0; 3) V. Koskinen, Finland 53,4; 4) M. Olsson, Sverige 54,7.

Stavhopp: 1) T. Broman, F. 330; 2) M. Salli, F. 300; 3) A. Fransson, Sv. 270; 4) A. Abrahamsson, Sv. 230.

Kula: 1) K.-G. Åström, Sv. 12.65; 2) V. Kaurela, F. 11.75; 3) R. Öman, Sv. 11.26; 4) U. Vähämäki, F. 11.23.

Längdhopp: 1) K.-G. Åström, Sv. 6.20; 2) B. Södergård, F. 6.19; 3) S. Rannikko, F. 5.82; 4) A. Abrahamsson, Sv. 5.54.

1500 m: 1) K. Gardell, Sv. 4.12,4; 2) M. Olsson, Sv. 4.17,6; 3). T. Vallenius, F. 4.28,4; 4) U. Saarikko, F. 4.45,8.

Tävlingarna inleddes på söndagen med 100 m. De två första starterna tjuvade ena svensken grovt med den följden att han avstängdes. Det blev dock svensk seger genom Engström som härmed tog sin andra seger. Diskuskastningen blev en lam tillställning där svenskarna tog tursamt en dubbelseger. 5000 metersloppet blev spännande; att överlägsna Gardell skulle segra var väntad, duellen mellan Pelli och Bjersing blev hård, först 100 m från målet kunde han skaka av sig svensken i en hård spurt. Höjdhoppet vanns som väntat var av VR-hållaren Södergård, men en negativ överraskning beredde Rannikko genom att bli jumbo, så bronsmedaljör i Köpenhamn-spelen som han är, Sveriges unge och glade Robert Öman överraskade

genom att leverera dundersensation, det blev nytt världsrekord i spjutkastning med 58.66 cm. Sista grenen, stafettloppet, blev spännande ända till slutet, för en gångs skull lyckades Finlands pojkar segra på ett nytt finskt rekord. Sverige vann landskampen med 64 p. mot 53 p.

Söndagens resultat:

100 m: 1) G. Engström, Sv. 11,9; 2) S. Rannikko, F. 12,0; 3) B. Södergård, F. 12,1.

Diskus: 1) K.-G. Åström, Sv. 36,78; 2) R. Öman. Sv. 33,95; 3) E. Ojala, F. 33,76; 4) V. Kaurela, F. 32,78,

5000 m: 1) K. Gardell, Sv. 15.51,6; 2) V. Pelli, F. 15.56,0; 3) L. Bjersing, Sv. 15.58,6; 4) V. Rantanen, F. 16.11,0.

Höjdhopp: 1) B. Södergård, F. 170; 2) B. Axberg, Sv. 165; 3) A. Fransson, Sv. 160; 4) S. Rannikko, F. 160.

Spjutkastning: 1) R. Öman, Sv. 58,66 (VR); 2) L. Hämäläinen, F. 51,35; 3) A. Hämäläinen, F. 49,41; 4) A. Abrahamsson, Sv. 42,08.

Stafett 1000 m.: 1) Finland 2.06,8 (FR); 2) Sverige 2.07,8.

AINA BLOMQVIST 60 ÅR

Den 8 augusti fyllde fröken Aina Blomqvist i Helsingfors 60 år. Hon föddes i Jomala på Åland, genomgick Borgå Dövstumsskola och efter skoltiden återvände hon till hembygden där hon arbetade i många år innan hon flyttade till Helsingfors och fick plats som sömmerska på Diakonissanstalten 1923. Samtidigt blev hon medlem i Helsingfors Dövst.förening, där hon snart fick många förtroendeuppdrag. Hon omhuldade särskilt syföreningen, vars ledning hon tillhörde i många år, likaså tillhörde hon en lång tid kyrkorådet. I dövst. föreningen var hon styrelsemedlem ett flertal år, varvid hon främst skötte »uppbördsmannens» kall, likaså hörde hon till damklubbens främsta krafter och som ledare för sångkör har hon lett många »kyrkokonserter» på teckenspråk. Då hon nu dragit sig tillbaka, önska vi henne en lugn och god levnadsafton.

Träsnidaren VALDEMAR HOLMBERG fyller 50 år den 15 september i Ekenäs.

DÖDSFALL

Den 30 maj avled hemma i Jyväskylä skräddaren Matti *Kangas*. Han var född den 16 augusti 1882 i Ylihärmä.

Den kände idrottsmannen och jordbrukaren Paavo *Valtari* avled den 10 juli genom en beklaglig olyckshändelse i en ålder av 24 år. Den så sorgligt bortryckte var en synnerligen avhållen och stillsam man, och en i sin trakt känd skicklig jordbrukare. Han var också på sin tid en av våra bästa idrottsmän, därtill synnerligen exemplarisk och nykter. Han vigdes till gravens ro i Hattula kyrka den 23 juli av pastor Paunu.

Fröken *Vera Koroleff* dog den 9 augusti på Maria sjukhus i den höga åldern av 88 år. Hon var född i Helsingfors och miste hörseln vid två års ålder. Hon genomgick dövstumsskolan i Petersburg och blev medlem i Helsingfors Dövstumförening 1896 och deltog framförallt i syföreningsverksamheten. Föreningen har kallat henne till ständig medlem för hennes trogna och pliktuppfyllda medlemskap i många år. Vera Koroleff var känd som en alltid vänlig och försynt bildad dam och man trivdes gärna i hennes sällskap. Hon sörjdes närmast av anhöriga och en stor skara vänner. Hennes begravning skedde i all stillhet den 11 augusti på den grekisk-katolska begravningsplatsen i Helsingfors.

NYTT FRÅN HEMLANDET

VASA dövas förenings föredragsdagar hållas den 7—8 oktober med början lördagen kl. 19. Möteslokalen meddelas vid framkomsten. Programmet blir omväxlande och rikhaltigt. Som talare ha bl.a. redaktör Pitkänen, Helsingfors och hr Bruno Rautalammi lovat uppträda. Välkomna från när och fjärran. 25 % rabatt å järnvägarna har beviljats.

HELSINGFORS dövst. förenings Ungdomsklubbs 10-årsfest och upplysningsdagar för ungdomen hållas den 7—8 oktober å Elisabetsgatan 27 A 8. Lördag kl. 19 är 10-årsfesten med värdefullt program. Söndag på dagen börja upplysningsdagarna — tiden meddelas senare — endast för ungdomar och inbjudna. Kl. 19 är det samkväm, både gamla och unga äro välkomna. 25 % rabatt har erhållits. Välkomna.

GAMLAKARLEBY arrangerar föredragsdagar den 14—15 oktober med gott program. Redaktör R. Pitkänen håller föredrag. Å järnvägarna har beviljats 25 % rabatt å biljettpriset. Välkomna.

NORDENS DÖVAS PRÄSTER gästa vårt land i början på september.

HELSINGFORS D.F:s Schackklubb anordnar klubbkamp i schack mellan Jakobstad och Helsingfors den 21—22 oktober i lokalen vid Elisabetsgatan 27 A 8 med början på lördag kl. 14,30 och fortsättning på söndagen kl. 10. Samtidigt går schackmatcjen mellan Tammerfors A-lag och Helsingfors B-lag. således söndag kl. 10. Schackintresserade äro välkomna. 25 % tabatt har beviljats.

KUUROJEN LEHTI
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Utgivare:
FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.
Huvudredaktör: URHO KIERIMO, Åbo, Dövasskola. Tel. 11 490.
Redaktionssekreterare: RURIK PITKÄNEN, Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskspråkig redaktör: BÖRJE AHLBÄCK, Helsingfors, St. Robertsg. 1 A 5.

Vi behöva vänner

bland de hörande i vår omgivning!

De döva äro invalider, som från sin tidigaste barndom levat i ständig tystnad och ej blivit delaktiga av allt det goda och vackra, andra få njuta av i så rikt mått genom förmedling av hörselsinnet. Även vad lärd bildning beträffar äro de i styvmoderlig ställning, där de efter bästa förmåga få komplettera sina kunskaper på egen hand. Samma är förhållandet i fråga om deras utbildning till förvärvsarbete. Med stora ansträngningar och svårigheter ha de strävat framåt och många ha uppnått en hedervärd ställning såsom nyttiga medlemmar i samhället.

De döva behöva ert stöd, då deras egna krafter ej förslä. De begära ej medlidande, men behöva medkänsla i sina strävanden. Genom att var och en på sitt håll hjälper dem göra vi ett samhälleligt uppbyggande arbete och de döva komma att, tacksamma för eder hjälp, arbeta till fromma för sig själva, sina ödeskamrater och hela vårt fosterland.

De dövas centralorganisation Finlands Dövas Förbund r.f. verkar för att på alla sätt stöda sina medlemmar både i andligt och materiellt avseende.

Finlands Dövas Förbund tar för understödande av sin verksamhet med tacksamhet emot gåvor, som kunna inbetalas på **postgirokontot N:o 6825.**

FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10

KUUROJEN JOULU

ilmestyy laajana, runsaasti kuvitettuna ja sisältörikkaana taas ensi jouluksi. Ilmoittautukaa myymään sitä. Hyvät palkkiot!

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Kuuroille tarjoavat palveluksiaan

Kuurojen papit:

Rovasti **Otto A. Myyryläinen,** Mikkeli, Jääkärink 25. Puh. 1303.

Pastori **Heikki Hyvärinen,** Oulu, Kirkkok. 8, A 9. Puh. 4640.

Pastori **Lauri Paunu,** Helsinki, Ratak. 5. A. 1. Puh. 64835.

Kuurojen diakonissat:

Diakonissa **Eeva Malmila,** Helsinki, Eläintarha Huvila 8. Puh. 777732. Vastaanotto tiistaisin klo 17—19 Liisankatu 27 A 8.

Diakonissa **Martta Murto,** Tampere, Tammelanpuistok. 31. Puh. 7250. Vastaanotto arkipäivisin klo 9—10.

Diakonissa **Alli Rönkkömäki,** Oulu, Uusikatu 24. Puh. 2775.

Diakonissa **Tyyne Heikkilä,** Lauritsala, Seurakunnan talo.

Pelastusarmeijan sokeain ja kuurojentyön toimisto Castreninkatu 24—26 A 1, Helsinki. Avoinna 10—11, Puhelin 74961.

Arv. kirjeenvaihtajillemme

huomautamme, että kaikkien uutisten ja muiden kirjoitusten tulee olla toimituksessa *ennen kuukauden 15 päivää.*

Henkilömuotokuvat

julkaistaan vain siinä tapauksessa, että kuvaa seuraa 300:—. Kuvien tulee olla toimituksessa ennen kuukauden 15 päivää.

Kauppakirjapaino Oy. Helsinki 1950